

Naročnina: ena mesečno 25 Din, za
izposojništvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Konjicova ulica 5. Telefon številke
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocencova ul. 2. Telefon številke 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištevno: Ljubljana, Prešernova ul. 54
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocencova ulica št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Narod se poslavlja od velikega vojskovodje

Vojvoda Stepanović na mrtvaškem odru - Mnogoštevilne sožalne izjave - Z vseh delov države prihajajo deputacije, da se udeležijo današnjega pogreba

Ljubljana, 29. aprila.

V Čačku leži v senci z lovom zmage ovenčanih praporov naše junaške vojske in sredi rdečih rož vojvoda Stepa Stepanović, dika in ponos naše vojske in našega naroda v letih borbe za svobodo in ujedinjenje. Odšel je v Lazarovo carstvo, za katerega se je odločil tisto uro, ko je zapustil očetovo njivo in vstopil v vrste kosovskih osvoboditeljev.

Resno-mirne in s svetlim spoštovanjem so prešinjene nedogledne vrste mož, njegovih zvestih soborcev, ki te ure defilirajo mimo krste velikega pokojnika. Deset let je že minulo, odkar so se poslovili od njega in se družino z njim odpravili po dovršenem delu osvobodjenja in ujedinjenja, orat zapuščenega polja in obdelovat zemljo, ki so jo popili celo desetletje s svojo in svojih bratov krvi. Sedaj so prihiteli vsi ti poznani junaki s Cera, Kosmaj, Valjeva, Kalinegdana, Bregalnice, Odriča, Kumanovega, Kosovega, Črne reke, Šokola in vseh brezštevnih pozorišč velike borbe za spas domovine, da izkazuje poslednjo čast svojemu vojvodi, ki je z njimi preromal na čelu ves krizev pot srbskega seljaka-vojnika od ure, ko je zadnela 30. septembra 1912. srbska truba na krvavi Drini pa do historičnega trenutka slavnostnega pohoda v veliko osvobodeno zemljo Jugoslavijo.

Ine pokojnega vojvode Stepe Stepanovića je in bo ostalo na večne čase inkarnacija veličine najboljših vrlin jugoslovenske rase, pripravljene vsak hip za dobro države in celokupnosti na največje žrtve, brez najmanjšega pričakovanja osebnih dobrin. Je najlepši simbol veličine naše vojske, koje najslavnejša dela so nerazdružljivo zvezala z imenom pokojnega borca od onega hipa, ko je kot vojni minister odredil prvič njeno mobilizacijo za burnih dni aneksije Bosne in Hercegovine, ko so prvič padle iz vrst njenih prvih voditeljev besede: Naj umre, kdor hoče živeti, naj živi, kdor je pripravljen za svobodo podjarmljenih bratov umreti!

Tedaj mobilizirana vojska ni imela prilike pokazati, kako so jo vzgojili in pripravili za odločilno borbo njeni voditelji, katerih eden izmed prvih je bil baš Stepa Stepanović, ki je vodil vse priprave za mobilizacijo srbske vojske tudi pri drugi mobilizaciji ob napovedi balkanske vojne. Način izvedbe te mobilizacije, pri kateri se je prijavilo do 99 odst. vojni obveznikov, je vzbudil pri vseh vojaških strokovnjakih največjo pozornost. Po izvršeni mobilizaciji pa je odšel vojvoda Stepa Stepanović takoj na teren in prevzel komando nad II. armijo, ki je s svojimi junaškimi podvigi in zmagami zadivila ves svet. Kumanovo in Črna reka sta postali imeni, ki ju je z oduševljenjem izgovarjal sleherni Jugosloven od Triglav do Vardarja, z njima pa tudi ime Stepe Stepanovića, ki je bil eden glavnih vojskovodij v teh dveh bitkah. Tedaj je tudi prvič zaorila rovovska pesem našega vojnika-seljaka: »Sad će doći Stepa z boka...« ki smo jo mi zatirani in podjarmljeni prepevali v najtežjih trenutkih preizkušenj, polni vere v končno zmago. Črni rekli je sledil Odrin in temu Bregalnica, katere se je navzlic sijajni zmagi pokojni vojvoda spominjal vedno le z grenkimi občutki.

Izbruh svetovne vojne je našel pokojnega vojvodo zopet na svojem mestu. V času, ko so izgubljali najmirnejši politiki glavo in razsodnost, je mirno vodil potek tretje mobilizacije po obeh balkanskih vojnah zdecimiranje in utrjene srbske vojske in postavil železno fronto junakov, na katero so se razbijale siljane divizije črnožoltga cesarstva. Po končani mobilizaciji je prevzel poveljstvo nad omiljeno mu II. armijo in izvojeval 20. avgusta 1914. slavno zmago na Ceru, ko je razbil avstrijsko vojsko generala Potioreka in ponesel prapore zmage preko Save in Drne. Ceru in Kosmaju je sledila tragična preizkušnja albanske Kalvarije, ki jo je pretrpel poln vere v končno zmago pravične stvari sredi svojih vojakov in zvesto ob strani Kralja Mučenika. Ta vera v končno zmago mu je bila tudi glavna misel vodila pri reorganizaciji srbske vojske na Krku, kjer je bil eden glavnih njenih reorganizatorjev. Po zasedbi solunske fronte je zopet vodil operacije kot komandant II. armije in si pridobil neveljnih zaslug kot strateg na prodoru solunske fronte. V mladeniško-junaškem zaletu je nato poletel na čelu svojih divizij preko osvobodene Srbije ter razvil prapor Svobode in junaški Bosni in

Beograd, 29. aprila p. Vest o smrti vojvode Stepanovića je globoko presunila beograjsko prebivalstvo. Pok. vojvoda, ki je bil obče znana in priljubljena osebnost, je užival tudi v najširših krogih prebivalstva nenavadno spoštovanje. Vse zanimanje je osredotočeno na Čačak. Pokojnikove besede na smrtni postelji, s katerimi poziva na jurisanje, so predmet živahnih komentarjev o zgodovinskih dogodkih tekom svetovne vojne, o pomenu zmage na Ceru ter o kasnejših borbah, ki jih je vodil pokojni vojvoda Stepa Stepanović.

Vse vojaške oblasti in tudi mnogi zasebniki so razobesili črne zastave. Tekom jutrišnjega dne bodo vsi državni uradi razobesili poleg državne trobojnice črno zastavo. Ob 5. popoldne, ko bodo polagali v Čačku vojvodovo truplo k večnemu počitaku in ga izročali materi zemlji, bo tudi v Beogradu ustavljeno vse delo.

Že tekom današnjega dne so odpotovale v Čačak številne delegacije, raznih patrijotičnih združenj in organizacij. Jutri dopoldne odpotujejo ministri Uzunović, dr. Sršić, dr. Kumanudi, dr. Drinković, dr. Korosec in general Hadžić, ki bodo zastopali vlado na pogrebu.

Danes so imele trgovska, obrtna in industrijska zbornica žalne seje. Po spominskih govorih so bili sprejeti sklepi, ki so bili tekom popoldneva tudi plakativani. Zbornice pozivajo trgovce, obrtnike in industrijce, naj jutri od 2. do 3. popoldne prekinjejo s delom ter zapro v znak spoštovanja do pokojnega Stepanovića svoje obrate.

Deputacija rezervnih oficirjev se je danes napotila na Cer, kjer bo izkopala več vrč zemlje, da lo jutri položi pokojnemu vojvodi Stepanoviću ob rakvo v grob. S tem simboličnim dejanjem hoče rezervni oficirji pokazati, kako cenijo pokojnega vojvodo, ki si je stekel z zmago na Ceru vedno slavo in neizbrisne zasluge za osvobodjenje in za ustanovitev velike Jugoslavije.

Kraljev venec

Čačak, 29. aprila p. Tekom dneva so dospeli v Čačak mnogoštevilni veneci za oter pok. vojvode Stepe Stepanovića. Nj. Vel. kralj je poslal venec z napisom:

»Vojvodi Stepanoviću — Aleksander«.

Ministrstvo vojske in mornarice je poslalo venec z napisom:

»Svojemu zaslužnemu vojvodi Stepi Stepanoviću — vojska in mornarica kraljevine SHS.«

Venec princeze Jelene

Beograd, 29. aprila p. Po nalogu princeze Jelene ki se nahaja v Franciji, je danes njen osebni tajnik odpotoval v Čačak, kjer položi jutri v njenem imenu prekrasen venec iz svežih rož na krsto Stepe Stepanovića.

Sožalje francoske vojske

Beograd, 29. aprila p. Francoski poslanik Dard je bil davi pri namestniku ministra zunanjih del dr. Kumanudiju in ga zaprosil naj v imenu francoske vlade izrazi Nj. Vel. kralju sožitje zaradi smrti vojvode Stepanovića. Istočasno je francoski vojni ataše general Rosec posetil ministra vojske in mornarice generala Hadžića, da v imenu francoske vojske izrazi ministru sožitje. Francoski poslanik Dard, ki je v ponedeljek zvečer nameraval prirediti večerjo, je prireditve zaradi smrti vojvode Stepanovića odpovedal.

Sožalje tujih vlad

Beograd, 29. aprila p. Namestnik ministra zunanjih del dr. Kostja Kumanudi je tekom današnjega dne sprejel skoro ves diplomatski zbor. Diplomati so izražali sožalje svojih vlad nad izgubo, ki je zadela našo državo s smrtjo vojvode Stepanovića.

Kralj odpotoval v Topolo

Beograd, 29. aprila p. Nj. Vel. kralj je popoldne ob 3. spremljan od maršala dvora, generala Dimitrijevića odpotoval v Oplenac pri Topoli. Sodi se, da bo kralj tekom jutrišnjega dne iz Oplenca krenil v Čačak.

Hercegovini in popeljal Markovo vojsko na obale jugoslovenskega Jadrana.

Po končanem delu osvobodjenja in ujedinjenja je ostal kot komandant II. armije do leta 1919. v Sarajevu in vodil demobilizacijo vojske. Ko se je vrnil poslednji njegov seljak-vojnik na svojo rodno grudo, je prosil tudi on za razrešitev od dolžnosti in se podal po 50 letih borbe v tili Čačak. Tu je pričel živeti življenje vojskovodij klasičnih časov in gojil cvetlice v vrtu, ki ga je podedoval po materi svoje žene, kot edino imetje, ki ga je posedoval. Navzlic ponovnim pozivom, da naj bi stopil iz tega zatišja v javno življenje, v katerem so pričeli voditi glavno besedo oni, ki so bili v času borbe daleč od vojnih viher, je uporno vztrajal v svoji prostovoljni osamljenosti. Prevzel je za dosmrtno predsedstvo Na-

da prisostvuje pogrebu vojvode Stepe Stepanovića.

Inozemski tisk o pokojnikovih zaslugah

Bukarešta, 29. aprila p. Vsi listi posvečajo pokojnemu vojvodi Stepi Stepanoviću spominske članke in opisujejo njegove zasluge za ustanovitev Jugoslavije, zlasti pa zasluge, ki si jih je stekel kot vojskovodja na solunski fronti s probojem te fronte tudi za splošno zmago antante v svetovni vojni in s tem za ustanovitev velike Rumunije. Najraznovrstnejši zastopniki političnega, javnega in kulturnega življenja rumunske prestolnice so se tekom dneva oglasili v jugoslovenskem poslanstvu ter izrekli sožalje.

London, 29. aprila p. Listi beležijo smrt vojvode Stepe Stepanovića v daljših člankih, kjer poveljujejo zasluge pokojnega vojvode za ustanovitev Jugoslavije in za splošno zmago antante v svetovni vojni.

Prihod deputacij v Čačak

Čačak, 29. aprila p. Iz vseh krajev države so tekom današnjega dne prispele delegacije, da sodelujejo pri jutrišnjem svečanem pogrebu. Ker je v Čačku le malo hotelov, se je pojavilo občutno pomanjkanje prenočišč.

Zastopstvo Male antante v Društvu narodov

Bukarešta, 29. aprila. e. Kakor se doznava, se bo na beograjski konferenci zunanjih ministrov Male antante razpravljalo med drugim tudi o zastopstvu Male antante v Društvu narodov. Mandat Rumunije namreč poteče v septembru tega leta in bo po vrstnem redu od tedaj dalje zastopala leto dni Malo antanto pri Društvu narodov Jugoslavija.

Pravoslavni škofje pri ministru pravde

Beograd, 29. aprila. p. Minister pravde dr. Sršić je danes sprejel pravoslavne patrijarha Dimitrija, mitropolita Dožića ter episkopa Dositeja in Letića. Vršila se je konferenca o načrtu zakona za pravoslavno cerkev, ki bo v kratkem gotov in s posebnim kraljevim ukazom uzakonjen. Po končani konferenci so bili mitropolit Dožić in episkopa Dositej in Letić sprejeti od kralja v avdijski.

Ponovna dražba ladjedelnice v Kraljevići

Sušak, 29. aprila. n. Kakor znano, sta bili razveljavljeni že dve dražbi ladjedelnice v Kraljevići, ker je bila izdražena za prenikno ceno. Izključna cena je znašala 1.250.000 Din. vrednost ladjedelnice pa je bila precej višja na 5 milijonov dinarjev. Pred šestimi meseci, ko je bila zadnja dražba, ki je bila razveljavljena, je kupila ladjedelnico Jadransko-podunavska banka za 1.262.000 Din. Danes se je vršila ponovna dražba. Izključna cena je bila ista. Na dražbo pa niso prišli nobeni interesi, temveč samo ravatelj Jadransko-podunavske banke iz Beograda Karamata, ki je kupil ladjedelnico za 1.250.000 dinarjev.

Stroge odredbe za 1. maj v Zagrebu

Zagreb, 29. aprila. n. Danes je šef zagrebske policije izdal progias na mešanstvo, v katerem prepoveduje vsako proslavo 1. maja. Proglas naglašja, da proslava 1. maja strogo vzelo ni samo delavska manifestacija, temveč politična in ker so vse politične stranke v državi razpuščene in prepovedane in njihov delovanje ustavljeno, so prepovedane tudi vse politične manifestacije in tako tudi proslava 1. maja. Končno opozarja policija javnost, da bo na najbolj energičen način zadušila takoj vsak poskus kršenja javnega reda in mira, po potrebi tudi z uporabo orožja.

„Škof“ obsojen na leto ječe

Subotica, 29. aprila. n. Brivac, ki se je v Baranji in Banatu izdajal za episkopa Ivana, in ki je v nekem kraju krstil tudi nekega otroka, je bil obsojen od sodišča v Vel. Kikindi na leto dni ječe.

rodne odbrane, potom katere je ponovno nastopil v obrambo edinstva jugoslovenskega naroda in opozarjal narod na nevhvaležnost, ki jo izkazuje vojnim žrtvam, vdovam in invalidom.

Sedaj se poslavlja od nesmrtnega vojskovodje cela domovina in ga v duhu spremlja na njegovi poslednji poti v okrilje svobodne rodne grude. Od njega se poslavljamo tudi mi Slovenci polni hvalečnosti za njegovo veliko življensko delo, ki je prineslo tudi nam najmanjšim in najbolj zatiranim med Jugoslovenci svobodo in državno samostojnost. Njegov spomin nam bo ostal svet in večno drag tako, kakor med srbskim delom naroda, kjer bodo guslarji prepevali še poznim rodovom davorije o delih in zmagah vojskovodje vojske seljakov — Stepe Stepanovića.

Preuranjena senzacija

Neresnične vesti »Politike« o morilcu Toni Schlegla

Novi Sad, 29. aprila. e. Današnja »Politika« je objavila od svojega novosadskega dopisnika alarmantno vest, da je Imre Lerinc, morilec šoferja Mijatovića, priznal preiskovalnemu sodniku, da je sodeloval tudi pri umoru Tonija Schlegla. Baje je označil tudi osebo, ki je umorila Tonija Schlegla. »Politika« poroča, da je ta oseba že aretirana in prepeljana v Zagreb. Glede na to verzijo so prejeli novosadski novinarji na merodajnem mestu informacije, po katerih se ta vest v celoti demantira. Morilec Imre Lerinc je intelektualno zaostal mladenič, ki je željan avantur in hoče z zločini, resničnimi in izmišljenimi obrniti pozornost javnosti na svojo osebo.

Ameriški finančniki v Dalmaciji

Šibenik, 29. aprila. n. Včeraj je priplula semkaj ameriška luksuzna jahta »Paymora« s 36 možmi posadke in 13 ameriškim vplivnim bančniki ter industrijci, med katerimi je tudi znani bančnik Porter s soprogo.

Razsodba v Suničevem procesu bo razglašena šele v petek

Zagreb, 29. aprila. e. Kakor znano, bi se imela v sodni razpravi proti atentatorju Suniću razglasiti sodba dne 1. maja ob 11. dopoldne. To pa se ne bo zgodilo, temveč bo obsodba proglašena šele v petek 3. maja ob 11. dopoldne.

Ženevska razorožitvena pogajanja

Razprava o staležu aktivne vojske zaključena — Kitajci predlagajo odpravo splošne vojaške dolžnosti

Ženeva, 29. aprila s. Pripravljalni odbor za razorožitveno konferenco je danes pričel razpravo o členih odstavka o efektivnem staležu. Izpreminjevalni predlogi nemške in sovjetsko-ruske delegacije so bili odklonjeni proti glasovom Kitajske, Nemčije in Rusije. Dosedanji ameriški pridržek glede prvega člena, ki se tiče efektivnega staleža vojaških organizacij, je bil umaknjen, ker se je odbor s posebno odobritvijo francoske delegacije izrekel za to, da se ameriška narodna garda ne bo štela k vojaško organiziranim formacijam. Z današnjo odločitvijo o prvem členu in z odklonitvijo nemških izpreminjevalnih predlogov se mora smatrati, da je tudi že odločena

usoda predloženega nemškega načrta o celotnem odstavku glede efektivnih staležov. Na začetku seje se je sklenilo, da se bo razpravljalo o kitajskem predlogu glede odprave splošne vojaške dolžnosti. Za ta predlog so se izrekli sovjetska Rusija, Kanada in Nemčija.

London, 29. aprila a. List »Times« se obširno bavi z delom razorožitvene konferenice in naglašja, da je mogoče rešiti vprašanje splošne razorožitve le, ako bosta Amerika in Anglija pokazali dovolj razumevanja za ureditev medsebojnih odnosov v številu in razmerju pomorskih in suhozemskih sil.

Volilni neuspeh tirolskih klerikalcev

Pri nadomestnih volitvah v deželni zbor so krščanski socijalci izgubili dosedanjo dvotretjinsko večino — Tudi velenemci so močno nazadovali

Inomost, 29. aprila. d. Včeraj so se vršile na Tirolskem najprej vremenno volitve v deželni zbor. Udeležba je bila nekoliko manjša, kakor pri zadnjih in se je gibala okoli 90 odst. vseh volilnih upravičencev. Ker je bilo število list nadvse veliko, je doseglo število neveljavnih glasov 7000, kar je rekord celo za Tirolsko. Boj se je vršil za 14 nadomestnih sedežev v deželnem zboru. Glavna pozornost je bila posvečena nastopu novoustanovljene stanovalske stranke, ki so jo organizirali obrtniki in mali trgovci v protest proti politiki drugih strank, katere popolnoma zanemarjajo gospodarske interese malih pridobitnih krogov. Posrečilo se ji je priboriti si

tri mandate. Porast glasov zaznamujejo tudi socijalisti, ki so pridobili 1 mandat, tako da imajo sedaj v deželnem zboru 9 sedežev. Vse ostale stranke pa so izgubile na glasovih in mandatih. Med njimi krščansko-socijalna tirolska ljudska stranka in vsenemška stranka vsaka po 2 mandata. Skupno število volilcev je znašalo okroglo 160.000. Krščanski socijalci so dobili 104.016 glasov, socijalni demokratje 39.117, velenemci 9252 glasov in stanovska lista 12.614 glasov. S tem volilnim izidom so krščanski socijalci izgubili dosedanjo dvotretjinsko večino v deželnem zboru. Močno so nazadovali tudi velenemci, kojih mandati so se skrčili na polovico dosedanjega stanja.

Strašna eksplozija češke tovarne razstreliv

V Sentinu pri Pardubicah je zletela v zrak tovarna za izdelavo nitroglicerina — Škoda znaša več milijonov

Praga, 29. aprila s. Danes okoli 11. ure dopoldne je oddelek za nitro glicerini v tvornici eksplozivov v Sentinu pri Pardubicah, ki izdeluje za industrijo in za českoslovaško vojsko potrebne eksplozivne snovi, zletel v zrak. Eksplozija je bila strašna. Oddelek je bil popolnoma uničen. V okolici Sentinu in v bližnjih Pardubicah so pobekle vse šipe. Katastrofa je zahtevala pet človeških žrtev, 30 oseb je več ali manj ranjenih. Zaradi katastrofe je v bližnjem oddelku tvornice izbruhnil požar, ki so ga pa že okoli 13. ure pogasili, ne da bi prišlo do nadaljnje eksplozije. Škoda znaša več milijonov. Zanimivo je, da se je danes dopoldne vršila v Pragi glavna skupščina českoslovaške delniške družbe za eksplozivne snovi, kateri pripada tudi tvornica v Sentinu. Predsednik je na tej skupščini po-

ročal, da se je v petek v tvornici dogodila eksplozija, ki so jo na prvotno zamočali. Pri eksploziji so bili 4 delavci ranjeni, dva težko ranjena pa sta včeraj umrla.

Berlin, 29. aprila d. Na Hartmannswillerkopfu v Vogezih se širijo veliki gozdni požari, pri čemer se pojavljajo neprestane eksplozije granat, preostalih na terenu še izza časa svetovne vojne. Vlada je mobilizirala tehnične čete ter jih z avtomobili odpelala na kraj požara, da omeje njihovo obseg. Krasen je pogled v noči nad hribovjem, na katerem gore gozdovi, ker je viden odsev požara preko 100 milj daleč. Newyork, 29. aprila s. Na newyorskim nadcestnih železnici sta trčila skupaj dva vlaka. En vlak se je prevrnil in pričel goriti. Tri osebe so bile ubite. Ranjenih pa je nad 40 oseb.

Ukrepi za 1. maj v inozemstvu

London, 29. aprila s. Da onemogoči nemire bo londonsko delavstvo letos slavilo delavski praznik ločeno po strankah. Komunisti bodo priredili 1. maja v Hydeparku svojo manifestacijo, delavska stranka pa v nedeljo 5. maja.

Pariz, 29. aprila s. Za 1. maj je notranji minister Tardieu odredil ostre ukrepe. Vse poudarne demonstracije so prepovedane. Inozemci, ki bi jih zalotili med demonstranti bodo takoj izgnani. Policija bo ojačena z vojaštvom.

Poročilo o uspehu reparacijske konference

Pariz, 29. aprila s. Redakcijski odbor je danes poročil poročilo tajništva na udeležene vlade, zlasti one točke, glede katerih so se strokovnjaki sporazumeli, kakor glede plačilne možnosti Nemčije in delitve nemških dolgov. Odbor bo nadaljeval to proučevanje do povratka dr. Schachta, ki se vrne v Pariz najbrže v četrtek. Splošno razpoloženje je neizpremenjeno.

Turško-italijansko prijateljstvo

Kim, 29. aprila a. Predsednik italijanske vlade Mussolini je priredil v počast turškemu zunanjemu ministru Tefvik Ruždi-beju, ki se mudi v Rimu slavnostni banket. Pojedine so se udeležili tuji diplomatski predstavniki, državni podtajniki Grandi, Gazzera in De Bono. Pri banketu je predsednik Mussolini nazdravil turškemu zunanjemu ministru in naglasil prijateljsko razpoloženje Italije do otomanske nacije, kar je najboljši jamstvo za vzdrževanje miru na Sredozemskem morju

Strupeni plini nad Tokijem

Tokio, 29. aprila a. V tokijski municij-ski tovarni je danes eksplodiral tank s strupenim plinom določenim za polnjenje plinskih granat. Plin se je pričel valiti proti mestu in zaplnil v bližini se nahajajoče predmestje. Veliko število ljudi se je navzlic takojšnji evakuaciji že zasturpilo s plinom ter se bori s smrtjo v tokijskih zdravniških bolnicah.

Prva razprava pred državnim sodiščem

Zagrebski prvodecemberski kravali pred sodiščem — Obtoženi Šmit zanika vsako krivdo, priče pa ne morejo izpovedati nič konkretnega

Beograd, 29. aprila. p. Danes se je vršila prva razprava pri državnem sodišču. Na zatožni klopi je bil mesarski obrtnik iz Zagreba, Gabrijel Šmit, ki je obtožen, da je sodeloval pri znanih demonstracijah 1. decembra v Zagrebu ter streljal na policijske organe.

Razpravo je vodil podpredsednik drž. sodišča dr. Ogorelica, votanje so bili trije apelacijski in trije kasacijski sodniki. Drž. pravništvo je zastopal dr. Učović, obtoženec je zagovarjal zagrebski odvjetnik dr. Bol. Po prečitani obtožnici je zagovornik zahteval naj sodišče najprej sklepa o tem, ali je za to zadevo sploh pristojno. Predsednik je izjavil, da bo senat o tem sklepai pred razsodbo. Pri zaslišanju je obtoženec zavračal točko za točko obtožnice ter povdarjal, da se je bržkone zgodila usodna pomota ter se je njega zamenjalo s kom drugim. Tudi glavna priča policijski detektiv Nikola Oklovdija ni mogel točno izpovedati, da bi bil obtoženec tisti, ki je streljal nani in ki je skušal preprečiti aretacijo nekaterih demonstrantov.

Za tem je bila zaslišana služkinja Marija Peternel. Ta izjavlja, da ne more trditi, da bi bil oni, ki je streljal, obtoženec Šmit. Naslednja priča Milan Vidaković, trgovski pomočnik iz Zagreba, izjavlja, da je točno videl, kako je obtoženec Šmit nekažkrat streljal. Obtoženec Šmit je energično ugovarjal priči. Za tem je bil zaslišan Franjo Molan, delavec iz Zagreba, ki je svoj čas pri zaslišanju v Zagrebu

izjavil, da je obtoženec Šmit streljal. Danes pa je na razpravi izpovedal, da ne bi mogel povedati, kdo je streljal. Državni pravdnik je glede na to izpoved zahteval, naj se zaslišanje priče zabeleži v zapisnik ter pošlje sodišču v Zagreb v nadaljnjo postopanje zaradi krivega pričevanja pred oblastjo.

Naslednja priča Jakob Vrklan, sluga električne centrale v Zagrebu, izjavlja, da ne more trditi, da bi bil Šmit streljal. Pač pa je videl, da je obtoženec Šmit v usodnem času držal roke v žepu. Priča Gjuro Penčak, krojaški delavec iz Zagreba, je tekom svojega pričevanja opisoval dogodek, na kraju pa izjavil, da Šmita ne pozna. Ve se dobro spominjati, da je nosil človek, ki je streljal, sukno s kožuhom. Priča Josipina Bartolićeva, mesarska delavka in Šmitova sosedka, pozna obtoženca, ne more pa izpovedati, ali je Šmit streljal. Zatem je bila zaslišana žena obtoženega Šmita, Gabrijele Šmit. Njena izpoved je bila sila naivna in konfuzna ter je v zmedenosti trdila, da je njen mož nosil plašč s kožuhom. Zatem je bil odrejen odmor 20 minut. V nadaljnji razpravi so bili najprej prečitane izjave raznih očividcev, ki so jih podali na policiji v Zagrebu. Čitanje teh izjav je trajalo nad dve uri. Vse priče izjavljajo, da je nekdo streljal, da pa ne morejo prepoznati v neznani atentatorju obtoženega Šmita.

Po govoru drž. pravdnika in braniatelja je bila razprava zaključena. Sodba bo razglašena jutri.

Pismo iz Julijske Krajine

Po užitinskih izkazih je bilo leta 1924, v Trstu pripravljen vina 207.691 hl. Letni konsum na osebo nad desetletje letom je znašal 105 litrov. Leta 1925 je konsum narasel na 108 litrov. Potem je začel padati in za lansko leto se izkazuje 90 litrov na osebo. Užitnina je dala leta 1924, 9.384.219 litr, lani 9.256.378 litr. Ako se računa za liter vina tri lire, je popil leta 1925 vsak Tržčan za 324 litr vina, lani za 270. Konsum piva pada. Lani je prišlo 16 litrov na osebo. Ako se računa za liter 4 lire, je bil letni potrošek za osebo v letih 1926, in 1927, 80 litr, lani 64. Ako seštejemo izdatke za vino in pivo, pride 1.18 litr na osebo in dan za prejšnja leta, za lani pa 1.02 lire. Koliko je pa se bilo prodanega alkohola izven užitinskih zakonov? „Piccolo“ je rekel, da se v Trstu preveč pije.

Italijanci petje hoče uvesti „Piccolo“ med slovensko prebivalstvo na Krasu in ob Soči. Poleg patrijotičnih in verskih pesmi morajo zavladati povsod tudi italijanske narodne pesmi. „Piccolo“ ne priznava slovenske narodne poezije, marveč mu je petje med Slovenci samo posnemanje karniških in furlanskih narodnih popev. List povdarja, da Slovenci jako radi pojejo in k vodji rikeatorija v Rojano je prišla deputacija kmečkih fantov s prošnjo, da bi on vodil pevski zbor, ki ga želijo ustanoviti. Učitelj je odklonil. „Piccolo“ pa bi rad videl, da bi bili učitelji povodje vaških zborov, samo primerno plačani morajo biti za svoj trud... „Umetno bi bilo razširiti kratke pesmi kmečkega tipa, popevke iz Toskane in z juga, seveda vedno prevedene iz raznih narečij v nacionalno jezikoslovno obliko, in tudi znane italijanske ljudske zbere kakor zbor v čaščenje polente“...

Trst išče trgovskih stikov s poljsko državo. V to svrhu služijo tudi predavanja o Poljski. Prof. Lenard Kociemski, ki živi že dolgo časa v Italiji, je imel v tržaški „Minervini“ predavanje, v katerem je obravnaval obseg in pomen sedanje poljske države. Opozarjal je Tržčane na veliko poljsko razstavo, ki se odpravi v Poznanju 15. maja t. l.

V Istri je pulska komisija, kakor poroča „Piccolo“, v „drugorodni“ coni večino prihodkov popravila službenim potom. List pravi, da niso vse deželne komisije postopale enotno. Tako je gorška komisija v nasprotju s tržaško in istrsko popravila tudi razne italijanske dialektične primke, kakor da bi bili tuji.

Iz Trebča na Tržaškem bo kmalu sto fantov v Ameriki. Tudi njih je zopet nekaj odšlo. Vas ne šteje niti tisoč duš.

O podežatih piše „La Stampa“, da so se v velikih mestih dobro obnesli, v malih občinah pa ne. Ponekod se potroši preveč denarja. Nekateri podežatni premalo varčujejo. Iz gorških vasi so hoteli napraviti angleška mesta s tlakovanimi ulicami. Upravno delo v uradu je bilo marsikomu postopraska stvar. Notranje ministrstvo je ukazalo, da morajo bivati podežatni v občinah, ker sicer gre preveč denarja za njihove poti.

Dosedanji gorški fašistični tajnik inž. Caccese je postal, kakor znano, poslanec. Zato je bil imenovan na njegovo mesto kapetan Peno Godina, gorški domačin, bivši vojni dobrovoljec. V Istri je zamenjal Marka (Maracchi) Giovanni Relli, tudi dobrovoljec in kapetan, ki je bil nekaj časa podežat v Postojni. Giovanni Relli se je zval pred vojno Ivan Ražem.

Goriška pokrajina ima sedaj svojo redno upravo, katero tvori odv. V. Pascoli (predsednik) inž. S. Baresi, odv. K. Venuiti, dr. S. Fonzone, odv. D. Pagliola, I. Marchi, inž. G. Schiozzi in odv. P. Barbasetti.

Dne 21. aprila, na praznik „rojstva Rimar“, je prestopilo v gorški pokrajini 298 avangardistov v vrste fašistične stranke in milice, in sicer v Gorici 146, v Dornbergu 11, v Koljsem 8, v Soči 1, v Trnovem pri Gorici 13, v Tolminu 14, na Dobrovem 11. V avangardiste je prešlo 617 balil: Ajdovščina 30, Kanal 8, Kobarij 9, Dobrovo 19, Gorica 203, Idrija 43, Bovec 9, Renče 5, Kojsko 27, Šempas 12, Tolmin 25, Soča 7, St. Vid pri Vipavi 15, Trnovo 7, Vipava 8, Col 12, drugod manj.

Za zastopnika občin sežanskega okraja v upravnem svetu potovalne kmetijske šole za tržaško pokrajino je izvoljen Anton Mula iz Lokvi. Priporočil ga je sežanski centurio Graziosi.

Ministrski svet je odobril zakonski načrt, ki vsebuje oprostitev od taks za dijake italijanske narodnosti iz novih provinc na srednjih in višjih šolah v Italiji.

22. aprila je bil izopet pravi zimski dan. Tolminske, trnovske in notranjske gore so bile pod snežno odejo. Brda, Vipavsko dolino, Notranjsko, Kras in Trst z okolico pa je obiskala burja z dežjem in občutnim mrazom. Cvetove sadno drevje je znova silno trpelo in tudi splošna rast se je zopet zavlekla.

Zdravi in močni ljudje, ki doživijo visoko starost, žive po gorovju okoli Idrije. Ivana Likar iz Javorjevega doma je umrla stara 92 let, v Godoviču je preminul Anton Bolčina, star 92 let, v Zadlogu Matej Kavčič, star 90 let, v Medvedjem brdu Martin Petrovič 88 let, v Črnem vrhu Jernej Čuk 90 let, v Mrzelom logu Jerja Rupnik 83 let. Skoro sto let pa je dočkal Štefan Menard iz Novega sveta, ki je umrl v preteklem mesecu. Rojen je bil 21. decembra 1829. Letošnja zima zima je pobirala stare ljudi kar po vrsti. V mnogih krajih je pustila bolezen. V Idriji grasi huda influenca.

Zahteve hrvatskih državnih uradnikov

— Zagreb, 29. aprila. Včeraj se je vršil občni zbor Udruge javnih uradnikov, s katerega je bila poslana pozdravna brzojavka kralju. Po odobravitvi poročila se je razpravljalo o resoluciji, ki povdarja zahteve javnih uradnikov. V resoluciji se zahteva revizija nekaterih določb zakona o neposrednih davkih, kakor tudi, naj se noben javni uradnik ne vpoji preji, dokler mu ni nakazana pokojnina. V debati je profesor šumarske fakultete Nenadić povdarjal, da so zakonskega nakazovanja pokojnin krivi pred vsem uradniki referenti, ki imajo izdelati spise o nakazilu pokojnin. Nadalje se v resoluciji opozarja, da javni uradniki ne uživajo brezplačnega zdravljenja v bolnicah v polnem obsegu. Zahteva se tudi naj se doprinos uradnikov v fond za družinske pokojnine, ki se ima osnovati, zmanjša na 1 do 3 odst. od plač, ker določa načrt zakona prevelik odteglaj 4 odst. Predsednik Bratanić je v debati tudi povdarjal, da so uradniki po načrtu zakona o javnih cestah mnogo bolj obremenjeni kakor ostali državljani.

Švedi se zanimajo tudi za naš telefon

Izjava švedskega poslanika o nameravanem zakupu našega telefona in brzojava — V bodočnost naše države imajo veliko zaupanje

Te dni se je mudil v Zagrebu švedski poslanik Unden, ki si je ogledal razne naše kulturne in socialne ustanove. Včerajšnji „Morgenblatt“ je objavil daljši razgovor z njim o gospodarskih zvezah med našo državo in Švedsko, zlasti pa o udejstvovanju švedskega kapitala pri nas. Na vprašanje, v koliko je resnično, da bi se oddalo švedskim finančnikom naše telefonsko omrežje v najem, je izjavil: „Ni izključeno, da pride do tega. Vsekakor obstoji tak predlog od strani švedske telefonske industrije „Eriks-son“. Mi bi prevzeli od države vse telefonske naprave in omrežje ter ga tako uredili, modernizirali in izpopolnili, da bi ga pozneje mogla država prevzeti brezplačno ali pa proti primerni odškodnini. Ne vem, v kakem stanju se sedaj nahajajo pogajanja, vendar pa je zadeva zelo važna. Znamo vam je,

da je telefonska industrija pri nas zelo razvita in da je na deželi skoro vsaka kmečka hiša priključena na telefonsko omrežje. Mi produciramo kvalitetno blago in se specializiramo na gotovem polju, kar omogoča veliko sposobnost dotične industrije. Naše najznatnejše industrije so radio, telefon in separatorji za mleko, od katerih se zanimala za Jugoslavijo zlasti veliko švedsko podjetje ASEA. Nimamo tu nobenih političnih interesov, delamo na povsem gospodarsko-trgovski podlagi ter nimamo tudi nikakih egoističnih interesov. Mi stremimo po zdravi izmenjavi blaga, češar pa tudi nečemo pretiravati. Da imamo popolno zaupanje v vašo državo, je razvidno iz pogodbe o odstopitvi vžigalčnega monopola. Vaša država je bogata, plodna dežela in ves svet ve, da ima še veliko bodočnost.“

Požarne katastrofe z vseh strani

V Belgiji je požar vpepelil starodavno opatijo v Tangerloovu Gozdni požar v Črnem lesu — V Rotterdamu je pogorela cela ulica hiš — V Manili je ogenj uničil ameriški parnik „Viking“

Bruselj, 29. aprila. Včeraj popoldne je požar vpepelil znamenito starodavno opatijo v Tangerloovu v Flandriji. Poslopje je bilo sezidano v 13. stoletju in je bilo sedež reda sv. Norberta. Tangerlovo je ena najlepših in najstarejših belgijskih opatij in je hranila v svojih prostorih zgodovinske spomenike neprecenljive vrednosti. Ogenj je uničil popolnoma tri krila glavnega poslopja in do temeljev razdejal cerkev. Menihi so komaj rešili samostansko zakladnico, dočim je zgorelo mnogo umetniških dragocenosti.

Rotterdam, 29. aprila. V tujakšnjem glavnem skladišču stanovanjske opreme je izbruhnil na še nepojasnjen način ogromen požar. Upravitelj skladišča je le z največjo težavo rešil poslednji lip iz plamenov sebe in svojo dečo. Zaradi močnega vetra so leteli ogorki daleč naokrog in v kratkem času

vžgali celo vrsto sosednjih hiš. Navzlic nadčloveškim naporom združenih požarnih bramb se dolgo ni posrečilo omejiti ognja, ki je vpepelil 16 hiš. Skoda še ni ugotovljena, presega pa milijon goldinarjev.

Berlin, 29. aprila. V Črnem lesu je izbruhnil ogromen gozdni požar, ki je uničil kmetom ob robu gozda ležeča gospodarska poslopja. V plamenih sta zgoreli tudi dve osebi.

Manila, 29. aprila. V manilski luci zasidran ameriški parnik „Viking“ so pri razkladanju zabojev z bencinom nenadoma objeli plameni. V kratkem času je bila cela ladja ena sama goreča grmada. Parnik je popolnoma pogorel. Pri požaru je našlo smrt v plamenih tudi 17 mornarjev, ki so se mudili v spodnjih ladijskih prostorih ter se niso mogli pravočasno rešiti iz ognjenega morja.

Grandijeva pot na Madžarsko

Budimpešta, 29. aprila. g. Italijanski državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Grandi prispe v četrtek dne 2. maja v Budimpešto. Na kolodvoru ga bodo svečano sprejeli. Njemu na čast bo prirejenih več slavnosti. Grandi bo ostal v Budimpešti pet dni. Oficijelno označujejo njegov prihod kot vljudnostni poset. Vendar pa je brez dvoma, da se bo za časa njegovega bivanja v madžarski prestolnici razpravljalo tudi o političnih vprašanjih.

Izvolitev predsednikov italijanskih zbornic

Rim, 29. aprila. s. Na današnji seji zbornice je bil izvoljen za predsednika zbornice dosedanji minister za javna dela Giurati s 378 proti 2 glasovoma. V diplomatski loži je seji prisostvovala sedaj v Rimu se mučeda turška misija pod vodstvom zunanega ministra Tefvik Ruždi beja. Giurati igra že mnogo let v italijanskem političnem življenju vodilno vlogo. Pred vojno je ustanovil irenditistično društvo „Trento e Trieste“. Za predsednika senata je bil izvoljen bivši minister Federzoni s 166 proti 33 glasovom.

K sestavi danske vlade

Kodanj, 29. aprila. s. Kralj je odobril novo ministrsko listo. V novem kabinetu je 9 socialističnih demokratov in trije člani radikalne levice. Ministrski predsednik Stauning je prevzel tudi ministrstvo za plovbe in ribarstvo.

Nezgodita italijanskega diplomata

Varšava, 29. aprila. s. Italijanski upravnik poslov Mario Angeli je včeraj tako nesrečno padel, da si je zlomil roko in dobil težke natanje poškodbe. Njegovo stanje je smrtonosno.

Delavski nemiri v Indiji

Bombaj, 29. aprila. s. Stavka v tujakšnjih tekstilnih tovarnah zavzema vedno širši obseg in je dosedaj ustavila svoj obrat že 61 tekstilnih tovarn. Stavkujoči delavci demonstrirajo po ulicah in je pričakovati še velikih nemirov. Poleg tega so se znova obnovili spopadi med braman in muslimani, pri katerih sta bili v soboto ubiti dve osebi, 16 pa težko ranjenih. Sicer stavkujoči presega že 120.000 mož.

Nova italijanska polarna odprava

Milan, 29. aprila. s. Italijanski listi poročajo, da so izvršene že vse priprave za novo italijansko polarno ekspedicijo, ki bo iskala izgubljeno moštvo ponesrečenega zapkoplova „Italia“. Ekspedicijo bo vodil milanski inženjer Albertini, ki je že naletel norveški parnik „Heimene“. Preiskovanja se bodo vršila v prostoru med Spitzbergi in Franc Jožefovo deželo.

Nesreča v poljskem rudniku

Varšava, 29. aprila. s. V rudniku Katovické premogokopne družbe je med vrtnjem eksploziral zaboj z dinamitnimi patronami. Eksplozija je ubila dva delavca in šest težko ranila.

Avtomobilska nesreča v Ameriki

Newyork, 29. aprila. Pri Middletownu v državi Newyork je zavozil brzovlak v potniški avtomobil na ga popolnoma zdrobil. Na mestu je bilo ubitih 9 potnikov, dva pa sta bila tako težko ranjena, da sta umrla že na poti v bolnico.

Grozna avtomobilska nesreča

London, 29. aprila. V bližini Readinga se je prevrnil avtomobil in pričel tako nato gozti. Vsi potniki so bili naenkrat kakor v zoreči kletki. Stirje izmed njih so zgoreli, da jih slohi ni bilo mogoče več spoznati, 15 potnikov je bilo težko ranjenih.

Zborovanje spediterjev Jugoslavije

Zagreb, 29. aprila. V posvetovalnici zbornice TOI se je včeraj vršil občni zbor društva spediterjev kraljevine SHS v Zagrebu. Po odobravitvi poročila o pretekli poslovnosti dobi je bil pri volitvi odbora ponovno izvoljen za predsednika Dušan Kovačević. Zatem je delegat spediterjev iz Dumaja Weiss imel predavanje o mednarodni organizaciji spediterjev, mednarodnem zaštitnem sodišču in kolaboraciji vseh spediterjev. Zvečer so imeli udeležniki v „Gradskom podrumu“ skupen banket, ki mu je prisostvoval tudi častni predsednik udruženja, pomočnik finančnega ministra dr. Gošpodnetić.

Umor bivšega madžarskega konzula

Oedenburg, 29. aprila. Na avtomobil v pokojnega konzula Emila Schreinerja, ki se je vračal v spremstvu žene in tašče z izleta, je oddal neznan storilec, ko je voz poljal mimo pokopališča, strel iz puške. Konzul je ranila ženo na stegnu in prebila konzulu žilo odvodnico. Konzul je avto zavrl, ki se je 100 metrov pozneje ustavil, toda konzul je bil že mrtev. Tudi žena je bila težko ranjena in se je, ko je izstopila iz avtomobila, da bi preiskala okolico, od koder je padel strel, kmalu zgrudila nezvestna. Prepeljali so jo v bolnico, kjer ji bodo morali najbrže amputirati nogo. Ugotovljeno je, da je padel strel iz puške sistema Manlicher.

Znižanje cen kruhu in določitev cen mesu

Ljubljana, 29. aprila. Tržni odsek ljubljanskega občinskega sveta je nočjo imel nad eno uro trajajočo sejo, na kateri je razpravljalo o znižanju cen kruha in o določitvi cen mesu. Nekateri mesarji so namreč zadnje dni na svojo roko povišali cene prvostopenjskega mesa za 2 Din pri kg. Seja se je vršila v uradnih prostorih tržnega nadzorstva na Vodnikovem trgu. Ker je bil načelnik odseka dr. Puntar odsoten, je odločil in vodil sejo podnačelnik g. Anton Likar. Navzoči so bili naslednji občinski svetovalci: Ivan N. Jeglič, Josip Turk, Peter Šterk, Ivan Likar in dr. Vladimir Ravnikar. Pekovski združenje je zastopal pekovski mojster g. Vidmar, za mesarsko združenje pa so bili navzoči predsednik g. Toni in občinska svetovalec g. Musar in Zajc.

Najprej je odsek razpravljal o vprašanju znižanja cen kruha spričo dejstva, da so tržne cene moki precej padle. Odsek je naročil g. Vidmarju, da se sporazume s člani združenja v tem smislu, da se cene kruha znižajo od 5,50 na 5 Din za kg. O sklepu združenja mora g. Vidmar poročati tržnemu odseku do četrtega.

Zivahnejša debata se je razvila o določitvi cen mesa. Zastopniki mesarske združenja so dokazovali, da jim je nemogoče ohraniti nižje cene, ker delajo z izgubo. Tržni odsek je osvojil z večino glasov predlog odč. svetnika g. Josipa Turka, da se prvič določijo cene mesa I. vrste od 18 do 20 Din kg, II. vrste od 16 do 18 Din in mesu III. vrste od 12 do 14 Din, drugič, da se glede na to, da nekateri mesarji pravilno ne tehtajo, nabavita dve moderni tehtnici, ki bosta na trgu vsem strankam na razpolago v svrhu točne kontrole prodanega mesa, in tretjič, da bo tržno nadzorstvo vsak dan od 6 naprej pregledovalo meso na stojnicah in ga po kvaliteti primerno kvalificiralo. Stranke naj potem na to kvalifikacijo pazi.

Med debato se je tudi povdarjalo, da dobivajo vsi večji hoteli odnosno večje restavracije in vsi veliki zavodi prvostopenjsko meso po zelo znižanih cenah; mesarji ga njim dobavljajo po 16 Din kg.

Konzumente je na seji zastopal g. Marinček, član Delavske zbornice.

Skupen nastop Male antante v rumunsko-madžarskem optantskem sporu

Glede na to, da je Madžarska izzvala optantske konflikte tudi s Českoslovaško in Jugoslavijo, predlaga Rumunija enoten nastop Male antante

Bukarešta, 29. aprila. e. Kakor se doznava, so bila rumunsko-madžarska pogajanja na Dunaju zaradi rešitve optantskega vprašanja prekinjena, ker je Rumunija sprožila misel, naj se optantski spori med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo in Českoslovaško rešijo skupno. Ko je rumunska vlada videla, da so Madžari dvignili tožbo tudi proti drugima dvema članicama Male antante, se je odločila predlagati Jugoslaviji in Českoslovaški, naj Mala antanta tudi v tem vprašanju nastopi skupno. Zato bo Rumunija informirala svoje zaveznike o pogajanjih, ki so se vršila v San Remu, Opatiji in na Du-

naju. Na ta način hoče rumunska vlada tudi preprečiti, da bi se ustvaril precedens, ki bi mogel biti neugoden za drugo državo. Med Bukarešto, Beogradom in Prago so se v tem pogledu že pričela pogajanja. Nadalje se doznava, da namerava rumunska vlada skleniti s švedskim trustom vžigalnic pogodbo, po kateri bi mu izročila za 50 let v eksploatacijo rumunske rudnike soli in velike državne gozdove pod pogojem, da bi švedski trust vžigalic izplačal ugotovljeno odškodnino v optantskem sporu. Rumunska vlada se v tem smislu že pogaja s švedskim trustom.

Odmev nesreče v splitskem kamnolomu

Nesrečo, pri kateri so izgubili življenje štirje družinski očetje, je zakrivila malomarnost podjetja — Visoke odškodninske dajatve

Split, 29. aprila. e. Okrožno sodišče v Splitu in inspekcija dela ter Delavska zbornica nadaljujejo vsestransko preiskavo o nesreči, ki se je pripetila v soboto popoldne v kamnolomu cementne tvornice v Splitu (Majdan v Solinu), o čemur smo že poročali. Kakor znano, se je pri miniranju zemlje odtrgala velika plast, ki je pokopala lad pod seboj štiri delavce, dočim sta bila dva druga težko ranjena, dva pa lahko. Preiskovalni sodnik je bil na mestu nesreče že trikrat ter je ugotovil, da so ubiti delavci še vedno zasuti pod odtrgano plastjo zemlje, ki je zaenkrat zaradi nadaljne nevarnosti ni mogoče odstraniti. Delavci, ki so pri nesreči izgubili življenje, so bili vsi še nad 40 let stari, dočim sta delavca, ki sta bila težje ranjena, stara 33 in 22 let. Na mestu nesreče je ustavljeno vsako delo. Nadzornik dela Milan Zore iz Splita

je bil aretiran, pričakovati pa je še več aretacij. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Splitu je že obvestil družine ponesrečenecv, da jim bo izplačana nezgodna zavarovalnina v renti, koje glavnica bo znašala 2 in pol milijona dinarjev. Kakor se doznava, bo okrožni urad zahteval refundacijo tega izdatka od lastnikov tvornice. Trdi se, da je bilo miniranje cementne sirovine izvršeno na nestrokovnjaški način. Ponesrečeni delavci so po izpovedi svojih tovarišev tudi že prej opozarjali upravo tvornice, da teren, na katerem so delali, ni primeren za miniranje, ker obstoji nevarnost podpisja. Nesreča je izzvala mnogo razburjenja v Splitu, zlasti med delavci, od katerih so bili nekateri aretirani, ker so po nesreči v splošni paniki in razburjenju napadli uradnike.

Nevarnost poplav v Hercegovini

Mostar, 29. aprila. n. V Hercegovini se vreme še vedno ni izboljšalo. Komaj je misnula huda zima, ki je povzročila mnogo slab, se sedaj pojavljajo močne burje, zlasti pa zelo dežuje. Zadnja dva dni je neprestano deževalo ter preti nevarnost poplav.

Zagrebska „črna roka“

Zagreb, 29. aprila. g. Direktor „Novosti“ Jutriša, ki je naslednik umorjenega Tonija Schlegla in ki hoče voditi list v Schleglovem duhu dalje, je v zadnjem času dobil več grozljivih pisem, podpisanih od „črne roke“. Te dni ga je po telefonu poklicala neznana oseba, ki mu je zagrozila, da bo ustreljen, kakor je bil Schlegl.

Nenadna smrt

Zagreb, 29. aprila. e. Danes p. 1. uri popoldne je prišel po Palmotičevi ulici poleg kavarne City neznani človek star 35 do 40 let, ki mu je nenadoma postalo slabo. Nasilnil se je na zid kavarne, tu pa je popolnoma obnemogel ter se zgrudil na tlor. Toar. Ko je prišel rešilni voz, je bil že mrtev. Truplo so prepeljali na Mirogov v proskturo. Pri mrtvecu so našli papirje, iz katerih je razvidno, da se piše Ignac Prinčić.

Inspekcija prometnega ministra

Beograd, 29. aprila. p. Minister javnih del in minister prometa sta tekom današnjega dne inspicirala zgradbe na železniški postaji v Čupriji.

Mednarodni kongres kirurgov

Beograd, 29. aprila. p. V drugi polovici julija se bo vršil v Varšavi mednarodni kongres kirurgov. Doslej je prijavljenih nad 600 zdravnikov iz vsega sveta.

Uboj orožnika v Beogradu

Beograd, 29. aprila. p. Tekom minule noči so Gorjže Stojković, njegov sin Lazar in njegova snaha Leposava s koli pobili žandarmerijskega podnarednika Gorjže Mastića na Bulburderju. Motiv groznega umora je posojilo 500 Din, ki so ga navedeni dali ubitemu podnaredniku. Morilci so se nahajali v pijanem stanju.

Medicinski dnevi v Parizu

Beograd, 29. aprila. p. V Parizu se vrše od 9. do 14. junija medicinski dnevi. Pri teh slavnostih bodo zastopani tudi jugoslovenski zdravniki v večjem odposlanstvom praktičnih zdravnikov in univerzitetnih profesorjev. Odposlansstvu se priključijo tudi številna delegacija jugoslovenskih študentov medicine.

Sprememba voznega reda za letala med Beogradom in Zagrebom

Zagreb, 29. aprila. n. Od 1. maja dalje bodo potniška letala odhajala iz Zagreba ob 8. zjutraj ter prihajala v Zemun ob 10. popoldne, iz Beograda pa odhajala ob 3. popoldne in prihajala v Zagreb ob 5. popoldne.

Nogometna reprezentanca Dunaja v Zagrebu

Dunaj, 29. aprila. g. Dunajska reprezentanca, ki bo v nedeljo igrala v Zagrebu proti zagrebski reprezentanci, bo sestavljena nastopno: Hiden (WAC) — Rainer, Blum (oba Vienna) — Hloupek (FAK), Bilek, Nausch (oba WAC) — Jurantić, Izda (oba FAC), Walzhofer (WAC), Moltzer, Langer (oba FAC).

Potresni sunki na Grškem

Atene, 29. aprila. V Argastoli in Calaviti so čutili 11 manjših potresnih sunkov. Občinstvo je v paniki zbežalo na cesto. Sunki niso povzročili stvarne škode.

Naši kraji in ljudje

Iz življenja vojvode Stepe

S kraljem Petrom, Putnikom in Mišičem je bil Stepa Stepanović četrti veliki sodelavec pri osvoboditvi naše države. Za njimi odhaja tudi on in njemu v spomin je v beograjski »Politiki« zapisal njegov dobri poznavalec Švica R. A. Reiss:

»Pri nas, ki smo skupaj z njim preživeli slavno veliko dramo, zapuščajo njegova smrt veliko praznino, ki nas opominja, da čas niti in da nas, ki smo še ostali in čakamo, kedaj pridemo na vrsto, današnja mladina razume vedno manj in manj. Vendar pa bo spomin na to, kakršen je bil Stepa Stepanović, ostal, ker v nevarnosti moramo imeti take značaje, kakršen je bil on: patrijot, energičen, pravičen in dober.«

V vojni, na bojiščih je bil vojvoda Stepa vedno hraber in je odhajal vedno v ogenj v prvih vrstah, kjer koli je bilo potrebno. Nikdar ni bilo na njem mogoče opaziti neravnosti. Večkrat je bil obkrožen s sovražno artilerijo ali z ognjem pešadije, on pa je vzdrževal stočno in hladnokrvno in ostal na svojem mestu tako dolgo, dokler ni videl in izvedel onega, kar ga je zanimalo. V tem pogledu je celo pretiraval, ker je večkrat šel celo na predstraže, kjer je kontroliral, kako so podrejeni razumeli in izvedli njegova povelja.

Nasproti vojakom v vojni je bil izredno pazljiv in je napravil vse, še celo več kakor mu je bilo mogoče, samo da jih preskrbi z vsem potrebnim. Silno občutljiv je bil za izjube v bitkah in za vsakega izgubljenega vojaka je bil v resnici ožaloščen. Posebno pozornost je posvečal nege ranjenecem in bolnikom, kakor tudi ureditvi in obeleževanju grobov.

Med oficirji je veljal za prvovrstnega strokovnjaka in celega moža z največjimi izkušnjami. Na drugi strani pa so ga spoštovali kot človeka, ki naglo misli in se v trenutku odloči. V svojih sklepih je bil farsen in precizen, v izvajanju sklepov pa do skrajnosti energičen. Zato je veljal za zelo strogega poveljnika, ki so ga pa kljub temu vsi spoštovali.

Kakor med vojakmi, je bil tudi med oficirji zelo popularen in v vojski je vse preslila vera v zmago, kjer se je pojavil on, vojvoda. Njegova žilavost, odpornost in nerazrušljivo zdravje vse to je podrejene preslajalo z neko močno sigurnostjo in neomejenim zaupanjem vani.

Vojvoda je vedno slutil velike dogodke. Tudi svojo smrt. Zadnje dni je poklical svojo sorodnico in ji naročil naj pripravi vse za pogreb, ker čuti, da je po kralju umrl. Dva dni pred smrtjo jo je spet poklical k sebi in ji dal zavite denarje, ki ga je prihranil. Rekel je: »Evo ti, Leka, to je za moj pogreb. A tu, glej, je en del za tebe, kadar boš umrla. Hrani to in pazi na moje stvari. Vse kar ni moje, moraš vrniti. Zlasti državne stvari!«

Kakor vse znamenite in popularne srbske može, tudi vojvodo Stepo najboljše karakterizirajo kratke prigodbe znane med ljudstvom. Nekoč po bitki na Ceru so se v njegovem štabu pogovarjali o težkočah bojevanja z Avstrijci. Vsak je povedal svoje naznanje pa je omenil vojvoda Stepan: »Teško se je bojevati z Avstrijci. Posebno, če se umikajo. Človek jih ne more — dohiteti!«

Veliki zmagovalci sovražnih armad je v Čačku živel samo za svoj vrtič in skrbno negoval cvetje v njem. Sam je te cvetice sadil in zalival, sam piel, negoval in se veselil svojih prijateljev. Staremu junaku pa je bilo to delo premalo. Večkrat so ga videli s sekuro v rokah, kako se je boril z najbolj grčaviimi bukovimi panjači. Na dvori-

šču za malo vojvodino hišico so Čačani večkrat videli svojega vojvodo v stari bluzi in šajkači žagati drva.

Nekoč je prišel na dvorišče kmet, ki vojvode ni poznal.

— Pomozi Bog, stari! ga je ogovoril kmet.

— Bog ti pomogao!

— Sliši ali je tole hiša vojvode Stepe?

— Kako pak.

— A ti mu pa drva žagaš?

— Seveda jih žagam. Kaj pa hočem.

— Kako pa sta se pogodila?

— Se nisva nič pogajala, hitro odgovori vojvoda. Veš, k vojnici stalno hodim na dnino, pa mi kar ob mesecu plača.

— Je tudi tako dobro. Imaš pravega gospodarja, da malo takih, odgovori seljak in odhaja dalje.

Vojvoda Stepanović je v najlepšem spomnu tudi Bosancem, ko je po prevratu bil armijski poveljnik v Sarajevu. Najlepša obala ob Miljacki se po njem imenuje Stepanova. Silno pomirjevalno je v Sarajevu deloval na razmerja med Hrvat in Srbi, kakor tudi muslimani, ki so si drug drugega očitali razne grehe iz vojne dobe. Vsakega tožnika je opozoril, da smo po ujedinenju vsi svobodni in da je nastopil za vse nov vek sloge in edinstva. S pravo poštenostjo vdan domovini in kralju je vojvoda Stepanović zaslužil poveljanje z besedami pesnika:

Blago Tebi! Večno sa Miroča bela, pevače Te vila uz borovlje dano, jer si Ti, ko pesmu herojskih dela, na zvezdama ime urezao slavno, i svi naši pozni naraštaji krasni, gledaće na zvezde s vatrom srca lepa, i čitati pesmu s kola zvezda jasni, večnu, zlatnu pesmu: Stepanović Stepa...

To je zadnja kitica pesmi, ki jo je Aleksa Santić napisal v slavo vojvode in jo z lastnorodnim podpisom poslal velikemu junaku. Kakor sorodniki vojvode prepovedujejo, vojvoda želel, da se ta pesem ne sme objaviti do njegove smrti.

Delavnost radovljiske občine v pravi luči

Radovljica, 27. aprila.

Kdor ne pozna de skrajnosti nepatih, z brezobzirnim sovraštvom do bližnjega nacijskih razmer v družabnem socialnem in političnem življenju v Radovljici, bi čitajoč razne časopisne solosepe morda res mislil, kako lepo je v našem mestu, kjer je za vse preskrbljeno, največja pažnja se posveča uradništvu, in dike našega mesta (okleščeni kostanj!) bodo na pomlad in poletje zopet ozeleneli. Stanovnjske krize ni. Le nekaterim dovolj bogatim strankam, ki bi lahko same zdale, je »občina« odpovedala, da dobi stanovanje za uradnike, ki so po zakonu zaščiteni in je občina dolžna zanje skrbeti. Krasna uvertura, ki že pred meseci za časa partizanstva napovedani »socialni akciji«, koje izvršitev bo imelo meščanstvo priliko občudovati meseca maja.

V resnici mestna občina ni nikomur odpovedala stanovanja, pač pa je »Mestna hranilnica« odpovedala s 1. majem stanovanja v svoji hiši notariju Peganu in advokatu dr. Trillerju in Koblarju — zato, da preskrbi stanovanje uradniku, ki je bil premeščen v Radovljico »ne na lastno prošnjo.« To so tiste bogate stranke, ki bi lahko same zdale. Vsa Radovljica se je smejala originalnemu dovtipu ker prilično poznata gmotne in družinske razmere teh »bo-

gatašev«. Res so notar, lekarnar, dr. Do-bravec, Debevec in Kenda kupovali stavbne parcele, ki so bile na prodaj, ter ponudili za svet drage denarce, toda kupili so jih bogataši, ki niso na kupljenem svetu ničesar zidali. In danes imajo ves stavbni svet v Radovljici (kolikor ga ni v posesti mrtve roke) tovarnari, veleposredniki, in-dustriji odnosno njih otroci in zaščitniki. Vsem tem se res ni treba zanašati na ob-čino, da bi ona zanje zidala.

In Primoževa zapuščina! Ni li vsa v istih rokah? Edino Pišu se je posrečilo, da je pridobil za svojega zeta dr. Slivnika stavbni prostor, na kojem je takoj postavil lično hišo. In če vprašaj danes Piša, na kak način je prišel do sveta, zmaže z glavo ter pravi: »Tudi zame zagonetka, pol ure pozneje bi bilo prepozno.« Kdo v Radovljici se je briga prej za uradnika, obrtnika, ki ga je oblast ali življenska potreba privedla sem? Nihče! Ti ljudje so se ocenjevali po volilni kroglici. Partizanstvo je zastupilo družbo in nekaj vesela in zabavna Radovljica je danes gnezdo po partizanstvu ustvarjenega sovraštva. Katero uradniško stanovanje v starih hišah se je v zadnjih 30 ali 50 letih očistilo in popravilo? In vendar, kaj bi pomenila Radovljica brez uradov, brez uradnikov in njihov družin, brez obrtnikov in rokodelcev. Nič! Postala bi vas, pri koji se ne bi niti vlak več ustavljal. In to stanovnjsko bedo naj omilijo oni, ki jim je mestna hranilnica zaradi ene osebe stanovanje odpovedala in ki so tako bogati, da lahko zidajo, Ironija. Kie pa naj postavijo svoje šatore? Mar v sredi polja med mestom in Lescami ali celo na gmajni ob Savi? Seveda je stavbnega prostora v Radovljici dovolj. A oni, ki posedujejo ta prostor, ne zidajo. Zato bo ostala neznosna stanovnjska kriza v našem mestu še dalje in sicer tako dolgo, dokler ne pridejo strankarske volilne kroglice ob veljavo in kredit, in se ne ponravi škoda, ki so jo te kroglice povzročile. Ta čas mora nastopiti, a meščani pazite, da ne bo prepozno.

Uboj iz maščevalnosti na Križu pri Kamniku

Kamnik, 29. aprila

V soboto med 11. in 12. uro ponoči je bil ubit s kolom 30-letni zidar Janez Inglič iz Klanca 40. Ubijalec je 21-letni posestnikov sin Ciril Petek iz Križa.

V kolikor nam je bilo mogoče izvedeti ozadje tega uboja, je nameraval Petek napasti Ingliča že večkrat, pa se mu ni vedno nudila ugodna prilika. Pred dvema letoma je Inglič v prepiru Petka nabil in od tedaj je Petek koval maščevalni naklep, ki ga je v soboto na nečloveški način izvršil.

Umorjeni Janez Inglič je bil v soboto v Lukovici na sejmu, kjer je prodajal lončeno robo. Namenjen je bil ob poratku še h krojaču na Križu po novo obleko in se je spotoma ustavil v gostilni na Križu, popil je četrtinko vina in odšel. Kaj se je potem zgodilo, je povedal morilec sam popolnoma ravnodušno.

Ciril Petek je že v soboto popoldne v družbi nekega Sušnika navalil na Haferja iz Mlake, ki jima je pobegnil in si rešil življenje. Vesi večer je pričakoval Petek Ingliča na cesti in šele pozno v noč je videl svojo žrtev vstopiti v gostilno. Skril se je v zasledu in s kolom, dolgin 2,40 m in 2 kg težkim, zamahnil z vso silo po Ingliču. Zadel ga je na vrhu glave s tako močjo, da se je Inglič takoj zgrudil s prebito lobanjo. Petku to še ni bilo dovolj, zamahnil je še enkrat in mu popolnoma zmrcvaril obraz. Druge poškodbe na telesu izpričujejo še nadaljnje udarce.

Mimoidoči so smrtno ranjenega Ingliča odnesli na njegov dom na Klanec, kjer je včeraj ob 1. popoldne umrl. Obveščeni orožniki so takoj aretirali Petka in Sušnika ter oba pripeljali v zapore v Kamniku. Ciril Petek je dejanje popolnoma mirno priznal, povedal, da je imel namen osvetiti se za svoječasno dobljeno klobute že dve leti in da mu ni prav nič žal. Značilno za globoko moralno pokvarjenost mladega fanta je, da se je smejal, ko so ga orožniki odpeljali in je zaklical v skupino deklet: »Micka, al' viš, kaj nesem?« pa je pokazal svoji uklenjeni roki...

Našim risarjem

Kdor nam pošlje najboljšo ilustracijo k spodaj stojeti pesmici, dobi nagrado v vrednosti od Din 50.— do Din 300.—

Kaj za god bi pili, jeli
da veselo bi zapeli?
Cviček, pišče- za poslado
torto z Mirim čokolado

jala dela C. Scotta (Pierrot amoureux, za violoncello in klavir), (čelist Leskovic je že na visoki stopnji) dalje »Album des Six«, zbirka skladb znamenite šestice skladateljev, ki jih družji, po izjavi njih vodje Honeggerja, je prijateljstvo, nikakor pa ne skupni umetniški ideali, in od katerih se posebno odlikujejo je imenovani Honegger, ter Auarie Milhaud in Poulenc. Pianist Lipovšek se je afirmiral kot okusen interpret. V nadaljnje je bila velezanimiva impresionistična slika poljskega mojstra Szymanowskega: »La fontaine d'Arethuse« iz zbirke »Mylhesse«, op. 30. Vinko Sušteršič je podal to skladbo s primerno fineso. Napol Španec Jarnach je bil zastopan z »Burlesco«, jako težavno, pa ne preveč hvaležno klavirsko skladbo, ki jo je temeljito obvladal pianist P. Sivie. Od Stravinskoga smo čuli nežno pesem »Mesec srebrni« in Kreonov monolog iz Oedipa (v interpretaciji baritonista M. Rusa), ter »Gavro« narodne »Spomine iz otročjih let« (sopranistinja H. Arko). Čehi so imeli zastopnike V. Novaka (Krmopotič), Jiraka (Pfeifer) in Schulhoffa (Novaković). Vse teške so bile naštimirane s potrebno vestnostjo, marsikatera izvajanja z nadpovprečnim umevajem. Kot spremljevalca sta z uspehom fungirala pianista Lipovšek in Sivie.

Produkcija je dokazala lep napredek pri učenjih in mnogo smiselnega dela učiteljev. Da se poleg prepotrebne študija klasičnih del študira na naših glasbenih zavodih tudi sodobna glasba, je predvsem hvalevredno.

L. M. 8.

Varnost

proti spodrsavanju se doseza pri Continental-pnevmatikah z izvanredno primerno izdelanim profilom, ki povzroči popolnen prenos motorne moči. Sigurno vožnjo tudi na splozkih cestah in kurvah vam jamči

Continental

S tekme Primorje : Ilirija

Navdušenje publike, ko pade gol.

Srednja slika: Zmagovalno moštvo ASK Primorje. Od leve na desno: Jug, Pišek, Hassl, Jančigaj, Vrhovnik, Slamič, Zemljak, Uršič, Svetec, Dolfe, Jože. — Spodnja slika: Sodnik Miesz s kapetanoma Vrhovnikom in Omanom.

Morilec Tonija šlegla v rokah pravice?

Imre Lorinc v Novem Sadu je baje priznal, da je sodeloval pri atentatu — Glavni morilec že pod ključem? — Pred pojasnitvijo zagonetke zagrebskega atentata

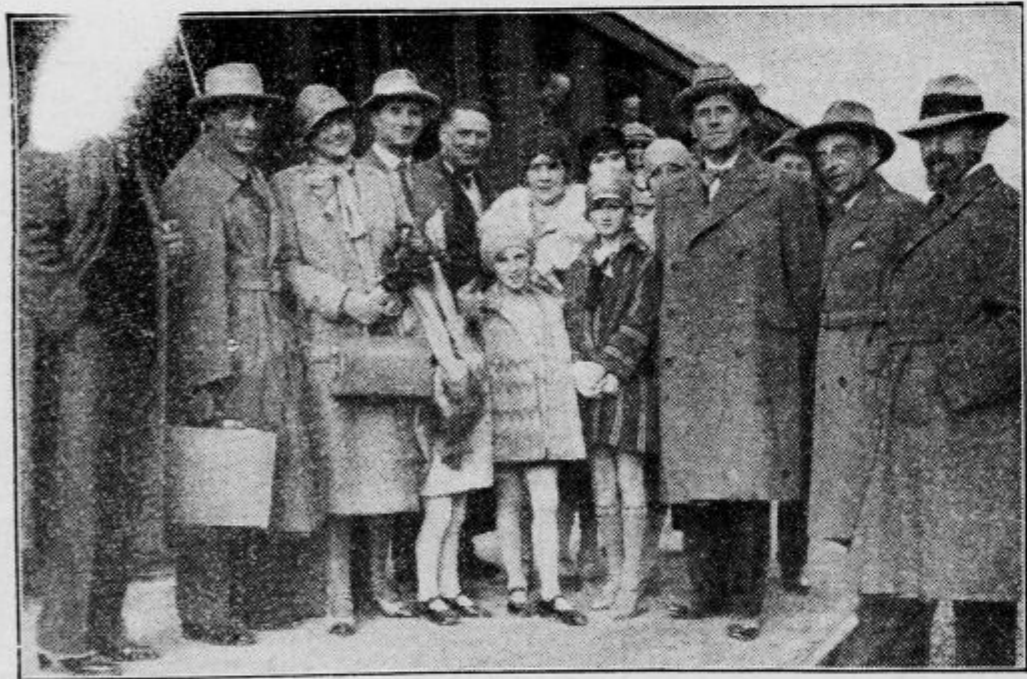
O izsledovanju morilcev pokojnega Tonija Šlegla prinaša »Politika« naslednje informacije iz Novega Sada: Umor direktorja Južostampe je javnost začela počasi pozabljati. Vsi napor, da bi oblasti izsledile morilca, so ostali dolgo brez uspeha. A te dni se bili dognani važni novi momenti.

Že takoj po aretaciji Imre Lorinca, ki je umoril soferja Stevana Mijatovića, je zbu-jalo pozornost dejstvo, da za umor ni bilo prav nikakih posebnih motivov. Zato je ta zagonetni zločin vzbudil sum, da je Lorinc bil morda udeležen tudi pri atentatu na Tonija Šlegla in da je v bojazni pred aretacijo ubil soferja Mijatovića, da bi se polastil njegovega avtomobila in pobegnil na Madžarsko. Novosadski preiskovalni sodnik Papirić je zadnje dni intenzivno zasliševal morilca, ki pa nikakor ni hotel navesti razlogov, zakaj je ubil Mijatovića. Mladi morilec je sprva simuliral abnormalnost, kakor da je zločin izvršil iz patoloških in sadiščnih motivov. Nato je hotel vzbujati vtis mladeniča, ki so ga pokvarili kinematografi in razvratno življenje, pri četrtem zaslišanju pa je govoril, da je zločin izvršil zgolj zato, da bi se proslavil in da bi ga vzljubilo dekle, v katero se je smrtno zaljubil, a ga je odklanjal.

Ko je bil opozorjen, da mu neresna obramba lahko samo škoduje in da je bolje vse priznati, predvsem to, zakaj je prišel v Novi Sad in zakaj je tako na vrat na nos moral bežati, da se ni ustrašil niti umora in ko mu je bilo spretno predočeno, da če obstajajo nedvomni dokazi, da je bil udeležen v atentatu na Tonija Šlegla, je

Lorinc začel drhteti in kolebati. Zares je policija s preiskovalnim sodnikom, med tem je vršila preiskavo in poizvedbe v tem pravcu. Neki visoki policijski uradnik iz Beograda je pred par dnevi dospel v Novi Sad in je v nedeljo v spremstvu šefa novosadske policije dr. Momirovića posetil preiskovalnega sodnika. Po daljšem posvetovanju je bil storjen načrt o nadaljnjem vodstvu preiskave, nakar je bil Lorinc vno-vi zaslišan pred trojico. Videč, da se ne more izmotati pred dokazi, ki že obstajajo proti njemu, je kapituliral v navzkrižnih vprašanjih in priznal, da je zares on bil eden izmed onih dveh, ki sta izvršila atentat na Tonija Šlegla. Podrobneje je izpovedal, kako je bil atentat pripravljen ter je izdal tudi svojega tovariša atentatorja, nakar je bila brzojavno odredjena aretacija glavnega morilca. Kdo je in kako se piše aretiranec, ki se baje že nahaja v rokah zagrebske policije, tega oblasti zaenkrat ne izdajo. Govori pa se, da je neki mladenič iz Dalmacije. Preiskava se najintenzivneje vodi dalje in se lahko pričakuje, da bo zagonetni umor Tonija Šlegla v kratkem pojasnjen.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz-Josefove« vode iztrebljen-je črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih z »Franz-Josefov« vodo najboljši uspehi. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sprejem praških dramskih umetnikov gospe Dostalove ter gg. Vydre in Vojte na ljubljanskem kolodvoru

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 30.: zaprto.
Sreda, 1. maja: Theodor & Comp. Ljudska predstava pri nižnjih cenah. Izven.
Četrtek, 2.: Bitka. Red C.
Petek, 3.: zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Torek, 30.: Grof Luksemburški. Gostuje z. Ili-čič D.
Sreda, 1. maja: Cigan baron. Izven. Gostu-je z. Iličič.
Četrtek, 2.: zaprto.
Petek, 3.: zaprto.
Sobota, 4.: zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 30.: ob 20.: Poljska kri. A. Kuponi. Gostovanje g. Neraliča.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 3. maja: Ob 20. Grof Luksenburški. Gostovanje Mariborčanov.

Beograjska proslava Lessinga. Jubilej Velikega nemškega pisatelja in filozofa prosvetlilne dobe Lessinga je proslavil Beograd s slovesno prireditvijo na univerzi. Predstava o avtorju »Nataša modrega« je imel

prof. Trivunac, govorila pa sta tudi Bogdan Popović in nemški poslanik Köster, ki slovi kot dober poznavalec in prijatelj literature.

V. interna vaja državne konservatorija v Ljubljani

Sicer interne vaje niso prireditve, ki bi reflektirale na javno ocenjevanje, v prvi vrsti je zato ne, ker hočejo navadno pokazati le primerni napredek gojencev zavodov Glasbene Maticice in drž. konservatorija in ker utegne ta napredek zanimati le ožje so-rodnike, učitelje in sololce nastopajočih. To-pot pa je pokazal spored že sam take smer-nice, da se je približal zaokroženemu spo-redu koncertnih prireditev, poleg tega pa so nekateri nastopajoči pokazali že toliko zrelosti, da je mogla produkcija vseskozi za-nimati. Zato smatram umestno, spregovoriti o nji nekaj besed.

Spored te produkcije, ki se je vršila minuli teden, si je nadel nalo-go, podati sliko sodobne instrumentalne in solistično-vokalne glasbe. Najstarejši skla-datelj sporeda je bil Debussy, ostali so sami mlajši, še živeti komponisti. Zastopanih je bila večina muzikalnih narodnosti, prednja-čili so Slovani. Od izvajanih slabd jih je bilo nekaj, ki so bile topot prvič izvajane v Ljubljani. Izmed sporeda so mi najbolj uga-

Domače vesti

* **Vojaška vest.** Gojenci najvišjega razreda vojne administrativne šole v Beogradu bodo jutri 1. maja imenovani za podporučnike.

* **Upokojitve v državni službi.** Davčni upravitelj Rihard Koler v Dolnji Lendavi je trajno upokolen.

* **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« objavlja v 44. številki finančni zakon za leto 1929-30. ter razglas predsedništva višjega deželnega sodišča v Ljubljani, s katerim se imenuje sodni funkcionarji za drugo porotno zasedanje v letu 1929.

* **Nova pogodbeni pošta Blejska Dobrava.** Dne 31. marca letos je prenehala posloovati pomožna pošta Dobrava, 1. aprila pa je bila otvorjena v istem kraju nova pogodbeni državna pošta Blejska Dobrava. Poštni okoliš tvori kraji Dobrava in elektrarna Vintgar, ki so se izločili iz okoliša pošte Jesenice na Gorenjskem.

* **Poročil se je v Mariboru 25. aprila g. Miško Penko,** prometni uradnik v Bianci ob Savi z gđ. Elio Cončevco, učiteljico v Št. Juriju v Slovenskih goricah. Bilo srečno!

* **Razpisane so pogodbene pošte:** Poljane nad Škofjo Loko, Dol pri Ljubljani I. reda, Dragatuš IV-1, Gomilsko II-2, Jerenina III-3, Legrad I-1, Radomlje II-2, Velika Loka II-3. Pravilno kolokovane prošnje s prilagami je poslati do 6. maja na pošto ravnateljstvo v Ljubljani.

* **Oblastni odbor Jadranske straže v Beogradu** je na obnem zboru v nedeljo pokazal prav lepe sadove svojega delovanja. Lepo je pomagal številu članstva, izdal celo vrsto propagandnih del in pribavil potom kotrije in drugih prireditvev okrog pol milijona Din. V maju bo organiziran izlet v Solun in Atene, ki se ga udeleži okrog 100 članov JS.

* **Nadaljevanje romana »V krepkih in kvizicij«** je danes zaradi preobilice drugega gradiva žal moralo izostati.

* **Revanžna šahovska tekma med Nemško Štajersko in Slovenijo v Gradcu** se je končala v korist Slovenije v razmerju 6 proti 4. Poleg tega je igral naš vele mojster dr. Vidmar turnirsko partijo z znanim dunajskim mojstrom Beckerjem, ki jo je v dobljeni poziciji prepuštil kot neodločeno. V nedeljo zvečer se je vršil zaključni slavnostni banket, katerega se je udeležil tudi štajerski deželni glavar dr. Rintelen. Omenjamo še, da je v soboto zvečer dr. Vidmar igral alternativno simulantko s prof. Beckerjem proti 31 nasprotnikom z naslednjim rezultatom: dobljenih 19, izgubljenih 2, neodločenih 10 partij.

* **Tehnični izpit** so te dni položili v Beogradu gg. Josip Črnač in inž. Stojan Globčnik z odliko ter gg. inž. Stanko Peruzzi ter inž. Anton Suhadolc s prav dobrim uspehom. — Čestitamo.

* **Udeležencev prosvetnega dne ZKD v Ljubljani.** Kdor želi posetiti v nedeljo zvečer opero ali dramo, naj si rezervira vstopnice pravočasno potom tajništva ZKD. Opozorjamo, da bo v nedeljo premijera opere »Črne maske«. O eventualnem popustu na železnih bomo udeležence pravočasno obvestili.

* **Izseljenški dom v Zagrebu in prenočišče v Splitu.** Kakor javljajo iz Zagreba je izseljenški komisarjat sklenil, da zgradi veliko palačo, v kateri se bo uređil izseljenški dom. Načrti se že izdelujejo in bodo v kratkem predloženi na odobrenje ministrstvu za socialno politiko. Tudi v Splitu se namerava urediti moderno prenočišče za izseljence z najmanj 100 posteljami. Split bo v dogledni bodočnosti postal glavno naše izseljenško pristanišče. Po izseljenškem zakonu se sme v bodoče prevoz izseljencev vršiti samo iz domačih pristanišč.

* **Smrtna kosa.** V Ivanjicah pri Negovi je preminula v ponedeljek 22. aprila po večletnem težkem bolehanju gospa Alojzija Klobasova, rojena Matjažičeva upokojena poštna uradnica. Pokojnica je bila splošno priljubljena med prebivalstvom, kar je pričala lepa udeležba pri pogrebu. — V Zagorju je preminula ga. Franciška Berbučeva, profesorova vdova. Pogreb uglede pokojnice bo 30. t. m. ob 16. na zagorsko pokopališče. — Pokojnica blaž spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Novi jugoslovenski državljani.** Veliki župan ljubljanske oblasti po § 53. zakona o državljanstvu priznal državljanstvo naše kraljevine naslednjim italijanskim državljanom: Ivanu Bradilju, pregledniku finančne kontrole v Št. Vidu nad Ljubljano; Hinku Branjniku, pregledniku finančne kontrole v Kamniku; Franju Burgerju, nadzorniku finančne kontrole v Ljubljani; Petru Kendi, brusarju v Kranju; Josipu Krapšu, učitelju v Poljanah; Andreju Lazarju, posestniku v Zadorju; Konradu Lenassiju, diplomirane mu trgovskemu visokošolcu v Ljubljani; Francu Mršniku, podpregledniku finančne kontrole v Trzinu; Ivanu Namarju, pregledniku finančne kontrole v Zireh; Ivanu Nikoliču, železniškemu uslužbencu v Hrušici; Antonu Peterolu, agrarnemu pomočniku v Mači Luki; Matiji Pinosi, posestniku v Orešjih; Franciški Pivkovi, učiteljici pri Sv. Joštu; Antonu Preložu, poslovodni v Ljubljani; Antonu Rebuli, mizarskemu pomočniku v Domžalah; Antonu Spačalu, uslužbencu na veleposelstvu v Trzinu; Albinu Tušarju, kovaču v Mostah; Katarini Vilharjevi, učiteljici pri Sv. Katarini, in Andreju Zbogarju, pregledniku finančne kontrole v Kranjski gori; avstrijskim državljanom: Martinu Cinkovici, tovarniškemu mojstru na Savi pri Jesenicah (in njegovi hčerki Ani) Francu Fugerju, pregledniku finančne kontrole v Domžalah; Ivanu Hirnu, železničarju v Smihelu; Jerneju Pinterju, bančnemu ravnatelju v Ljubljani; Roku Sinerju, pivovarstvenemu delavcu v Ljubljani; Antonu Smoletku, železničarju na Hrušici; Ernestu Vratinecu, železničarju na Doviem in Stanuku Windschnurerju, pleskarju v Kamniku; češkoslovaškima državljanoma Francu Bernardu, dimnikarskemu mojstru v Novem mestu na Dolenjskem in Karlu Dvofaku,

progovnemu nadzorniku v Rimskih toplicah ruskima državljanoma: Dimitriju Belovu, mizarju na Stari Vrhinji in Georgiju Kostjukovskemu, dnevnikaču pri pošti v Črnomlju, ter poljskemu državljanu Ivanu Kryzanovskemu, železničarju v Ljubljani.

* **Nov vozni red.** Dne 15. maja bo stopil na naših državnih železnicah v veljavo nov vozni red. Kakor nam poročajo, je izšel glavni in splošni vozni red, ki ga izdala g. M. Čolič. Cena 30 Din. Dobi se pri prtljažni blagajni ljubljanskega glavnega kolodvoza.

* **Odlikovanja za odlične pse.** Jugoslovenski kinološki savez bo poklonil vsem domačim psom, ki bodo dobili na binkoštni razstavi v Ljubljani odlično oceno, kot viden in tralen znak te odlične ocene posebne, zelo okusno izdelane ovratnice. Te ovratnice bodo imele napis »Odlično JKS«. Ta novost bo gotovo razveselila vse gojitelje in ljubitelje čistokrvnih psov, saj bodo lahko ponosni na živali, ki bodo dobile ta zunanji znak odlične ocene. Njih ponos bo tembolj upravičen, ker bodo nastopili kot sodniki zgolj prvovrstni, mednarodno priznani strokovnjaki.

* **Nova lekarna v Kranju.** Provizor lekarn Trnkózy v Ljubljani g. Adolf Eisenbart je vložil prošnjo za podelitev lekarniške koncesije zaradi otvoritve nove javne lekarnje v Kranju.

* **Velezanimivo zgodovinsko povest** iz dobe turške vpadanja na slovensko ozemlje prične ta teden priobčevati »Domovina«, najcenejši in najboljši tednik Jugoslavije. Priporočamo, da se prijatelji izvrstnega ljudskega štiva naročijo na »Domovino«, ki stane četrtletno samo 12 Din, posamezne številke pa so po 1 Din.

Dolores del Rio

v veliki ljubavni drami prevarane deklice

Prodana žena

Price Pride ELITNI KINO MATICA

* **Največje poslopje v Jugoslaviji.** Beograd ima sedaj novo znamenitost: ogromno poslopje, v katerem so v zadnjih dneh spravili pod streho polovico naše državne vlade. Beograd je imel po vojni premalo državnih poslopij, ki bi mogla prevzeti pod streho vse državne urade. Znatno število uradov se je moralo nastaniti v privatnih hišah, kar je zelo obremenilo državne finance. Da se temu nedostatku odpravimo, se je v zadnjih letih zgradilo ogromno poslopje, v katero se je v zadnjih dneh vselilo pet ministrstev: ministrstvo notranjih zadev, ministrstvo za trgovino in industrijo, ministrstvo šum in rudnikov, kmetijsko ministrstvo ter predsedstvo vlade. Ta novi dom, ki ima 420 sob, med temi dve veliki in štiri manjše dvorane, ima na eni strani šest, na drugi pa osem nadstropij in je največje poslopje v Jugoslaviji. Z gradbenimi deli se je pričelo leta 1925. Gradbeni troški znašajo 75 milijonov dinarjev.

* **Smrtna žetev med ameriški rojaki.** Kakor javljajo ameriški slovenski listi, je koncem marca v Clevelandu umrl John Milavec priprto delavec, a mož poštnjak, priljubljen v vsej clevelandski slovenski naselbini. Pokojnik je rodom iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Star je bil 60 let. Dolgo vrsto let je živel v Clevelandu, kjer ima njegova sestra Mrs. Frances Lavše svoje posestvo. Zapušča ženo ter sina in hčerko. V clevelandski bolnici je preminul Frank Novak, znan po domačem imenu Tefkov, star 41 let. Rodom je bil iz vasi Sneiderje v ljubljanski okolič. V Ameriki je bival 16 let. Zapušča ženo in štiri otroke. Dne 27. marca je po kratki bolezni umrl Josip Zupančič, star 38 let. Doma je bil iz Velike Loke pri Višnji gori. V Clevelandu je bival dvajset let. V Collinwoodu je dne 30. marca umrl Frank Lebar, rodom iz Predoselj na Gorenjskem. V Ameriki je živel 22 let do leta 1908. v Kanadi, pozneje pa v Zedinjenih državah.

* **Slovenska občina v Ameriki.** V slovenski naselbini v Willardu, v državi Wisconsin, so se dne 2. t. m. vršile občinske volitve. Izvoljeni so bili v mestni odbor naslednji rojaki: Matej Drganc (izvoljen za župana) Mike Krulc in Frank Lesar (podžupana), Martin Matkovič (talinik) in Josip Lunka (blagajnik). Rojaki Drganc županuje v Willardu že devet let.

* **Promet z vrednostnimi listi v Braziliji.** Kakor se uradno razglša, se je te dni otvoril medsebojni promet z vrednostnimi listi med našo državo in Brazilijo. V listih se sme iz naše države pošiljati največ 3000 Din. Vrednostna pisma gredo samo v te kraje: Aracaju, Botucatu, Campinas, Campinas, Campos, Cuyaba, Diamantina, Fortaleza, Goyaz, Joazeiro, Joinville, Juiz-de-Fora, Macelo, Manaos, Natal, Niteróy, Ouro Preto, Parahyba do Norte, Paranaíba, Parnahyba, Petropolis, Ribeirão Preto, Santa Maria da Bocca do Monte, S. Luiz do Maranhão, Theophilo Ottoni, Thezinzina Uberaba in Victoria. Vrednostna pisma za Brazilijo se odpravljajo preko izmenjevalne pošte Ljubljana 2.

* **Pobegle dečko.** Neznankam je pobegnil te dni od svojega varuha Ivana Schmelterja v Preski 15 letni Joško Jarc. Ker za Jarcem ni nikakega sledu, je prav mogoče, da se mu je pripetila kaka nesreča.

* **Huda nesreča v kamnolomu.** V kamnolomu cementarne Majdan pri Splitu je močan plaz kamenja zasul več delavcev. Tri delavce so odkopali mrtve, dva pa sta bila hudo ranjena in se borita s smrtjo. Vsi trije smrtno ponesrečeni delavci so bili oženjeni.

* **Napad na dva orožnika v Istri.** Orožniški podbrigadir Marino v Marčanu e v družbi z enim orožnikom vršil ponoči poizvedovalno službo v svojem okolišu. Vozila sta

se na kolesih. Čez cesto, precej oddaljeno od Marčana je bila napeta železna žica ob katero sta zadela in padla na tla Hkratu je počilo iz pušk več strelav proti orožnikom. Ta dva sta pričela streljati. Kmalu sta opazila štiri moške, ki so bežali pa se vedno streljali v trenutkih. Pozneje so našli tam moški slammik in okrvavljeno lovsko puško. Vršijo se poizvedovanja.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Obleke kemično čisti barva, pilstra in lika tovarna Jos. Reich.**

* **Klobuke iz klobučevine (Fitz),** damske in moške, kemično čisti in lika tovarna Jos. Reich.

* **Slamniki v snaženje se sprejemajo do konca tega meseca pri P. Magdič, Ljubljana.**

* **Pri boleznih ledvic in mehurja** se priporoča obisk kopališča Wildungen v bližini Kassela na progi Hamburg-Frankfurt ob Meni, katero velja izjeto desetletni kot prvo specialno kopališče na tem polju. Voda glavnih vrelcev (Helenenquelle in Georg Vic toruelle) se v velikih množinah razpošilja v domače zdravilne svrhe. Prospekti razpošilja direktorja zdravilišča. Sloviti so tudi avtomobilski tedni v Wildungen. Lansko leto je dosegel Mercedes-Benz z lepimi vozovi večino prvih nagrad in tudi letos bo lepota konkurenca pokazovala naimočnejšo udeležbo iz vseh dežel. 636

Iz Ljubljane

* **Smrt vojvode Stepe Stepanovića** je med ljubljanskim prebivalstvom vzbudila globok dojem. V znak žalovanja se z raznih poslopij vijole črne zastave, tako predvsem s Kazine, kjer imata svoje prostore Narodna odbrana in Udrženje rezervnih oficirjev, ter s poslopja Narodne tiskarne, kjer se nahajajo uredništva in uprave listov, konzorcija »Jutra«. Mnoge korporacije kakor tudi posamezniki so brzojavno izrazili sožalje zaradi smrti slavnega vojvode, ki je užival neomejene simpatije tudi med vsemi Slovenci.

* **Predavanje g. Koraneka z Dunaja.** Alpinski predavanje »Jesen v Wallisu« bo 2. maja ob 20. v kinu Matica in ne kakor prvotno nameravano, v dvorani hotela Uniona 3. maja. G. Koranek je ljubljancem že znan po svojem krasno uspelem predavanju o Bernskem višavju. Poslednost tega predavanja bodo slike povzete v najtežavnejših situacijah na gorskih turah, ki štejejo med najposamejše in naitežavnejše v vseh Alpah. Vspen na Matterhorn opisuje predavatelj v najlepši in najzanimivejši smeri na prijeten in zanimiv način, ki ga z lepimi fotografiskimi posnetki stopnjuje do prave nazornosti. Čeprav g. Koranek predava v nemškem jeziku, vendar to ne bo toliko motilo, ker bo 140 prvovrstnih diapozitivov, ki razodevajo po svoji dovršenosti predavateljevo prav umetniško pojmovanje alpske fotografije, omogočilo slediti predavatelju korak za korakom. Skozi točno predavanje bo zaključil okrog 1000 m dolgi alpski film, ki ga je g. Koranek sam posnel na svojih turah v Oetztaških alpah. — T. K. Skala.

* **JNAD Jadran** poziva vse člana, da se udeležijo izredne skupščine Sveta slušateljev univerze kralja Aleksandra I. danes ob pol 16. v zborniški dvorani.

* **Geografsko društvo na univerzi** opozarja na današnje predavanje dr. Škerjaka: »Razširjenje in cepljenje šloveskega rodu«. Predavanje bo v predavalnici 77 (I. nadst. in se bo pričelo ob 18.

* **Društvo za zgradbo in vzdrževanje doma Sokola I. v Ljubljani** sporoča, da je bil za dne 28. t. m. prijavljen občni zbor iz tehničnih razlogov preložen. Po sklepu odbora z dne 28. t. m. se bo torej vršil redni občni zbor društva v sredo, dne 8. maja ob 20 v društvenih prostorih na Taboru. Na dnevnem redu so poslovna poročila, volitve in slučajnosti. Pol ure prej se bo istotam vršil izredni občni zbor društva, ki ima na dnevnem redu: »Vprašanje razdužitve«. Zaradi važnosti nameranih sklepov se naj članstvo udeleži zborovanja polnoštevilno. Le kdor bi bil opravičeno zadržan, naj to javi odboru z istočasno izjavo, da soglaša z odborovimi predlogi. Na zborovanje so uljudno vabljene poleg članov Sokola I. vsi prijatelji Tabora. — Odbor.

* **Iz gledališča.** Opera uprizori drevi za red D. Grofa Luksemburškega z g. liščicem kot gostom. Jutri 1. maja pa bo druga repriza Cigana barona kot izven predstava po običajnih cenah. — Opera pripravlja »vso vsmo izvorno operno delo Marija Kogoj »Črne maske«. Skladatelj Kogoj pripada k izrazito modernim struik. Črne maske je začel komponirati l. 1924. Takrat je nameravala uprizoriti Črne maske ljubljanska drama in uprava je naročila pri nemškem skladatelju. Do te uprizoritve ni prišlo, a Kogoj je začel s kompozicijo celega besedila ter bil gotov l. 1927. Delo je prav ogromno, orkestralna partitura sama ima 815 strani. Je pa tudi razmeraoma zelo težko in zahteva od glavnega nosilca Lorenza več kot celega pevca.

* **Raspored bogoslužja v Veliki nedelji.** Ove če se godine vršiti bogoslužje za vreme Velike nedelje v ljubli pravoslavni kapeli po ovom redu: 2. maja Veliki četvrtak, časovi u 10. časova, Bdenje u 18 časova; 3. maja, Veliki petak, časovi u 10. časova, iznošenje plaštanice u 16. časova, propoved: »Hristos u Getsimaniji« u 17. časova i plač Matere Božice u 19. časova; 4. maja Velika subota, sahrana Bogočevka, u 6. časova, (posle sahrane ispovedi i pričest), služba božija u 14. časova; 5. maja Vaskresenje u 4. časova ispovedi i pričest u 5.30 časova, osvećenje »Pashe« u 6.30 služba božija u 10. časova; 6. maja služba božija (Djurdev dan) u 9.30 časova.

* **Ogled šentpeterske župne cerkve** in Codelličeve grajske kapelice priredi danes 3. t. m. ob 15. Umjetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani. Pojasnjeval bo msgr. Viktor Steska. Povabljeni so vsi člani in prijatelji Umjetnostnozgodovinskega društva.

* **Obiskovalce elektro-monterskega tečaja,** katerega je priredil urad za pospevanje obrti, obveščamo tem potom, da se

bo nameravana ekskurzija vršila v nedeljo 5. maja ob ugodnem vremenu.

* **Mestna zastavljavnica** opozarja stranke — zamudnike, katerih predmeti (septemberska zlatina, srebrnina itd.) pridejo 2. maja na dražbo, da bo izjemoma poslovala še istega dne od 8. do 10, ker sreda kot uradni dan odpade.

* **Mal gozdni požar na Rožniku.** V nedeljo okrog 15. se je pričel iz gozdne parcele Ivane Kneza na Rožniku, nekaj stotin metrov nad Potjo na Rožnik nenadoma valiti gost dim. Pričela je goriti gozdna trava. Požar so opazili Čadovi hlapi, ki so ogenj s pomočjo nekih pasantov kmalu pogasili. Ogenj, ki je povzročil le malenkostno škodo je nastal brzokone na ta način, da je odvrget kak nepreviden sprehaalec v suho travo goreč cigaretni ogorek.

* **V nabiralnik v gostini Brant v Trnovem** se je nabralo 191 Din za CM družbo Iskrena hvala darežljivim gostom!

* **Osnednjega društva nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev,** krajeva skupna Ljubljana, priredi 5. maja VI. javno dobrodelno tombulo v prid skladu za podporo bolnim članom, vdovam in sirotam. Tablice po 2 Din prodajajo pismonoše in trafike. Dobitki so izloženi na ogled cenjenemu občinstvu od 27. aprila naprej v trgovinah. Gričar in Mejač, Šelenburgova ulica; Elke, Prešernova ulica, Fr. Urbanc, Marija trg. in I. C. Mayer, Stritarjeva ulica. Priporočamo se cenjenemu občinstvu za »lagohotno sodelovanje«. — Odbor.

* **Tečaj za obzovanje špallrjev,** bo priredila ljubljanska podružnica Kmetijske družbe v sredo 1. maja. Udeležniki tečaja naj se zbero ob 14. pri Kmetijski družbi na Turjaškem trgu v Ljubljani, odkoder bo odhod na trg, kjer se bo vršil tečaj, ki ga bo vodil strokovni tajnik Kmetijske družbe g. Fr. Kafol.

* **Električna cestna železnica v Ljubljani** jutri 1. maja do 18. ure ne bo obratovala, ker imajo uslužbenci, po kolektivni pogodbi ta čas prosto. Po 18. obratovanje normalno.

* **Nesramni pobalini.** Občinski svetnik g. Anton Likozar je pred par dnevi zvečer naletel v Čevljarski ulici na tri približno 18 letne pobalince, ki so si dali baš opravka pri opozorili svetilki poleg jarka, skopanege čez ulico. Eden izmed pobalinov je svetilko snel s kola ter jo treščil v jarek. G. Likozar, to videč, je fante ustavil in lih stavil na odgovor, pri čemer pa so se vedli pobalini prav nesramno. Preden so se razbežali, so zagrozili g. Likozarju, da bodo vrgli v jarek še njeza, nakar so jo poredili za razne ogle. Prikljanci stražnik pobalinov ni mogel več izslediti, vendar izsledovanje še ni ustavljeno.

* **Ure za birno.** F. Čuden, Prešernova 1. 113

Iz Celja

Celjska redakcija »Jutra« ima telefon številko 190, ponoči v nujnih zadevah št. 191

* **V celjski javni bolnici** je v soboto umrla 37 letna delavka Jožica Poljšakova iz Št. Vida pri Planini. V nedeljo pa je v celjski vojaški bolnici umrl 21 letni Radoje Vidović, redov 5. čete 39. pp.

* **Zaradi splošnega suma** je bila v nedeljo popoldne v Prešernovi ulici aretirana 26 letna Ančka M. Pri zaslišanju na policiji je izpovedala, da se je že dober teden potikala po mestu brez stanovanja in službe. Izročena je bila v zapor, ker se je ugotovilo, da se je pečala s tajno prostitucijo.

* **Žalostna slika s policije.** Stražnik je prijel dva siromašna brata in sicer 12 letnega Martina in 6 letnega Stefana Kovača, doma iz Pečovnika pri Celju. Beračila sta vseokrog po mestu in sta pri aretaciji žalostno zatrijevala, da morata prosjacti po nalogu svojega četa, ki z materio vred leži doma bolan.

* **Zahvalno brzojavko** je poslala celjska okoliška občina kralju za pokroviteljstvo proslave 10 letnice ljubljanske univerze in za dovolitev, da se univerza imenuje po njegovem imenu.

Radioemanacijsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE

(pri Novem mestu). Zdravi trajno in sigurno revmatizem, nevralgije, ženske bolezni itd. Edino kopališče, v katerem so vse kopališčne naprave nad izvirki 37—38° C toplice. Železniška postaja Strazha - Toplice. Zahtevajte prospekte. Cene, znižane, posebno v pred in po sezoni.

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni
L. VILHAR, urar, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Odličen okus

uveljavijo modne trgovine samo v plaščih, completeh in oblekah elite trgovine damskih toalet
F. LUKIČ, Stritarjeva ulica 9.

OTROŠKE NOGAVICE z igrom KLJUČ
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

DANEŠ ZADNI DAN

ČRNI ŠEIK

Ob 4, 1/4, 1/2 in 9. Kino Dvor

Iz Maribora

Mariborska redakcija »Jutra« ima telefon številko 440.

* **Za mariborski aerodrom.** Te dni se mudi v Beogradu tajnik mariborskega Aero kluba dr. Šestan, ki je obiskal komandanta zrakoplovstva generala Stanojlovića, ministra za vojsko in mornarico ter skupno s podpredsednikom mariborske Zveze za tujski promet dr. Senijorjem tudi prometnega ministra dr. Korošča. Vsi prizadeti so obljubili potrebno pomoč, da se v Mariboru čimprej zgradi letališče na Teznu, kjer bo treba razlašiti potrebno zemljišče.

* **Utopljenka v Kostrivniškem potoku.** Minuli petek je padla v Kostrivniški potok 56 letna Antonija Bukškova iz Kostrivnice pri Šmarju ter utonila. Sosedje so jo našli štiri ure po usodnem padcu. Bukškova je bila božastna in jo je najbrže tik ob potoku obšla slabost ter si ni mogla pomagati zaradi česar je postala žrtev nesrečnega naključja.

* **Venec na krsto vojvode Stepanovića iz Maribora.** Današnjega pogreba vojvode Stepe Stepanovića se udeleži kot odposlanec oblasnega odbora Narodne Odbrane v Mariboru njen glavni tajnik, šolski upravitelj g. Anton Skala, ki bo položil na pokojnikovo krsto tudi krasen venec.

* **Iz gledališča.** Po skoro enoletnem prestatku bo zopet nastopil danes, 30. t. m. priljubljeni pevec g. Fran Neralič. V melodiozni Nedbalovi opereti Poljska kri bo zapel vlogo Bole, kjer bo prišel njegov krasni glas izvrstno do veljave.

Občni zbor Zveze obrtnih zadrug

V nedeljo popoldne se je vršil v mali dvorani Zbornice za TOI redni občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Udeležba na tem obnem zboru je bila prav častna, kajti navzočih je bilo nad 80 delegatov, ki so zastopali 59 obrtniških zadrug. Občni zbor je otvoril občinski zveze g. Josip Rebec, ki je predlagal, da se z občnega zbora pošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka in zahvala, da je dovolil, da nosi univerza v Ljubljani njegovo ime. Predlog je bil sprejet z velikim odobravanjem. Nato je načelnik g. Rebec pozdravil navzoče zastopnike oblastev in korporacij, med drugim predsednika Hrvatskega saveza obrtnikov g. Rosenberga in tajnika Medstrokovne zveze hrvatskih obrtnikov g. Lesnika. Po združena brzojavka je bila odposlana tudi trgovskemu ministru dr. Mažuraniću.

Iz načelnikovega poročila posnemamo, da je naš obrtnik tudi preteklo leto živel v težki krizi. Edino zaščito je še našel v svoji stanovski organizaciji, dočim pri ostalih faktorjih ni našel potrebne opore. Zveza je stala strogo na stališču, zato so tudi združene uvidele, da mora obrtnik iskati pomoči samo v svoji stanovski organizaciji. Spomnil se je lanske proslave 25-letnice obstoja Zveze obrtnih zadrug, ki je bila pravi obrtniški praznik.

Preteklo leto je Zveza sodelovala predvsem v važnih vprašanjih obrtnega naraščanja. Stremljenje, dati vajencu, kar največ teoretične in praktične strokovne izobrazbe, je smatrala za svojo prvo nalogo. Treba bo obrtno nadaljevalno šolstvo postaviti na trdnjša tla, tako glede financiranja, učnega načrta in učnega smotra. V socialnem zavarovanju obrtništva za primer onemoglosti in starosti se je lani mnogo razpravljalo, vendar se ni moglo priti do rezultata. Zbornica za TOI je lani z ustanovitvijo lastnega obrtno pospeševalnega urada načela zelo hvalvredno delo. V pogledu organizacije obrtništva je bil napravljen lep korak naprej tudi z ustanovitvijo Vrhovnega obrtniškega sveta. Pred leti po zvezi ustanovljena »Obrtniška samopomoč« lepo napreduje. Za posmrtnine je doslej izplačala že 323.000 Din.

V imenu Zbornice za TOI je pozdravil zborovalce g. dr. Pretnar, ki je opozoril na važne zakone, ki se pripravljajo in ki bodo globoko posegli v gospodarski ustroj naše države. Nujno potrebno je, da se ustvari enoten obrtniški zakon za vso državo. Treba pa je tudi, da pridejo vse obrtniške zadeve v enoten ministrski resor, v prvi vrsti obrtniško šolstvo.

Nato je v imenu Zveze hrvatskih obrtnikov pozdravil občni zbor njen predsednik g. Rosenberg, g. Jakob Zadravec pa v imenu Splošne obrtne zadruge v Mariboru. Iz tajništva poročila, ki ga je podal tajnik g. Kaiser, posnemamo, da imamo v ljubljanski oblasti 84 obrtniških zadrug, od katerih so bile lani 4 novo ustanovljene. Od teh je 52 strokovnih in 32 skupnih rokodelskih zadrug. Podal je podrobno sliko o stanju posameznih obrtniških panog. V zadnjih letih je čevljarska stroka vidno padla, kar je posledica industrializacije in prekomernega uvoza. Proti uvozu čevljev so čevljarske organizacije zavzele odločno stališče, vendar so vsi protesti naleteli na gluha ušesa. Nad vse bujno razvito je v tej stroki sušmarstvo. Z enakimi težavami se je borila krojaška stroka, kajti konfekcija izpodbija tla krojaštva. Brivska, frizerska in lasničarska stroka zaznamuje velik napredek, zlasti v damsko-frizerski stroki. V mesarski obrti smo lani opazili večje organizatorično gibanje. Mesarski mojstri so v zadnjih letih vodili ostro borbo proti kmetom, ki koljejo živino sami in jo razprodajajo na drobno. V stavbni stroki vlada, žal, huda konkurenca, ki izpodbija ugled obrtnikov teh strok. Tudi ostale stroke se morajo boriti z večjimi ali manjšimi težkočami, ki jih ovirajo v

ga zbora je bila nato sprejeta važna resolucija o obrtnem nadaljevalnem šolstvu, v kateri se zahteva, da pride vzdrževanje tega šolstva v področje države ali oblasti. Učni načrt je treba spremeniti, postaviti je treba vrstne delavnice in prirediti strokovne tečaje. V resoluciji glede socialnega zavarovanja pa se zahteva, da se delavsko zavarovanje v vsej državi decentralizira, kajti sedanjí veliki upravni aparat zahteva preveč zavarovalne prispevke. Nato se je še razpravljalo o bodočih smernicah delovanja obrtnih zadrug, zlasti glede potrebe ustanovitve posebnega informativnega oddelka, dalje o številnih spomenicah in predlogih posameznih zadrug, zlasti glede pobiranja šušmarstva, podaljšanja učne dobe, kontrole in zavarovanja pomočnikov itd. Splošno je prevladovalo mnenje, da se mora učna doba podaljšati od 3 na 5 let in da je treba Zvezo reorganizirati v tem smislu, da se zedinijo v njej vse obrtniške zadruge.

Borba za obrambo avtonomije pravoslavnih cerkvenih občin

V nedeljo je imela novosadska pravoslavna cerkevna občina svojo letno skupščino, na kateri je bila sprejeta pomembna resolucija proti načrtu zakona o pravoslavni cerkvi in zakona o cerkveni ustavi, kakor jih je predložil sv. sinod vladi v zakonitev. Resolucijo so podpisale vse cerkvene občine karlovske mitropolije. Izročena bo predsedniku vlade in ministru pravde zahteva, naj vlada odredi zakonitev gori na vedenim načrtom ter ohrani avtonomno cerkveno ustrojstvo pravoslavne cerkve in ga po možnosti še razširi na vso pravoslavno cerkev.

Z načrti gornjih zakonov hoče sv. sinod odvzeti pravoslavni vernikom vsako sodelovanje in soupravo pri cerkveni občini in pri cerkvenih posestvih. Karlovske cerkvene občine se sklicujejo na svoje borbe in se odločno upirajo, da bi vsa oblast prešla na škofo. Doselej so verniki volili svoje duhovnike, odločili v šolskocerkvenih vprašanjih ter soupravljali obsežna posestva cerkvenih občin. V resoluciji se zatem navaja, da bi neavtonomno ustrojstvo nasprotovalo duhu in bistvu svetosavske pravoslavne cerkve. Zato predlagajo, naj se dosedanje avtonomno ustrojstvo razširi na vso pravoslavno cerkev.

Kakor znano obstoja med prečasnimi pravoslavni cerkvenimi krogi oster odpor proti načrtu zakona o pravoslavni cerkvi in cerkveni ustavi, kakor jih predlaga sv. sinod. Sedaj se je v tem vprašanju oglašila karlovska mitropolija z dodatno zahtevo, naj se sklicuje cerkveni sabor, da odloči o končni ureditvi pravoslavne cerkve v naši državi. Na ta sabor naj bi imeli dostop tudi posvetni predstavniki cerkvenih občin.

Sokol

Pokrajinski zlet ČOS v Plzni bo krasna manifestacija vsega zapadnočeskega Sokolstva. Telovadišče so že pričeli staviti in bo stalo okoli pol milijona Kč. Na njem bo prostora za okoli 5000 telovadcev, a to število pa je glasilo dosedanjih prijav že zelo prekoračeno. Iz tega sledi, da bodo na prvi letni dan nastopili iz enega dela prijavljenih žup, drugi dan pa ostali. Tudi prijave glede naraščanja obsega zelo znatne številke, ki daleko nadkriljujejo pričakovanja. Plzenski zlet pa ne bo pa samo v sokolskem pogledu važen, temveč bo, ako se ga nadeja Jugoslovani v večjem številu, gotovo tudi gospodarskega pomena, saj bodo osobito inozemski posetniki videli vso ogromno češkoslovaško industrijo, posebno pa velike škodove zavode, kjer se izdeluje toliko raznih železarskih proizvodov, kakor malokje. Po vseh pripravah sodeč bo to v resnici pokrajinski zlet, kakršnih je bilo malo v ČOS in tudi med ostalimi Sokolstvom.

Iz Kamnika

ka— **Tujski promet v Kamniku in slabe ceste.** Glede na naraščajoči tujski promet bi se moral cestni odbor energično poboriti za popravilo cest v Kamniku. Po mestu samem se še nekoliko čisti, če pa pridemo iz kolodvorja, vidimo prav pred kolodvorjem del posute ceste po sredi, ob straneh pa zijajo prave jame. Tudi ovinec pri bivši žagi »Vesne« je v takem stanju, da je cesta na tem mestu naravnost škandalozna. Z napravo kanala bi se enkrat za vselej odpravilo takozvano večno blato.

ka— **Kolavdacija novodograjene doma v Kamniški Bistrici** se je izvršila v nedeljo. Slavnostna otvoritev bo v nedeljo 5. maja.

ka— **Nov transformator.** Mestni občinski odbor je na svoji zadnji seji sklenil napraviti še en transformator za mesto. Preobremenitev električnega toka je zlasti v večernih urah velika in bo nova pridobitev vsekakor v prid konzumentom. Transformator bo postavil v doglednem času pred Kamniškim domom, kamor bo po maknjen tudi dosedanjí mestni transformator.

Iz Zagorja

z— **Občni zbor Narodne strokovne zveze.** Podružnica Narodne strokovne zveze v Zagorju je imela v nedeljo 28. t. m. svoj redni občni zbor v Sokolskem domu. Občnemu zboru, ki je bil dobro obiskani, je

predsedoval tov. Tone Jesenšek. Po poročilih odbora je obširno poročal o delavskem položaju strokovni tajnik g. Kravos iz Ljubljane, nakar so se vršile volitve novega odbora. Za predsednika je bil izvoljen tov. g. Joža Dolar, v odbor pa gg. Blaž Molan, Vinko Sedlar, Franc Černe, Otmar Kovač, Ivan Stergar, Ludovik Ludovaj, Alojz Kukec, Franjo Juvan in Peter Govejšek; namestnika gg. Ivan Obreza in Franc Poženec; nadzorniki gg. Slavoj Kusar, Tone Majer in Tone Jesenšek. Narodno zavezno delavstvo Zagorja je ponovno dokazalo, da se zaveda velike misije, ki jo ima med rudarji s tem, da si je izvolilo v odbor samo odlične in preizkušene delavske voditelje. Novemu odboru želimo kar največ uspehov.

Iz Ptuja

j— **Mestno gledališče.** V petek, 3. maja bo petnajsto gostovanje Mariborčanov v izvrstno uspehi Leharjevi opereti Grof Luksemburški.

Sport

Nedeljski sportni dogodki

Ljubljanski nogometni »derby« je za nami. Ze dolgo ni bilo za kako tekmo tako zanimanje kot za nedeljsko. Nad 3000 oseb se je zbralo na igrišču Ilirije, ki je bilo v izbornem stanju, da vidi odločilni boj med Primorjem in Ilirijo. Docela zaslužen je 3:1 (2:0) zmagoval Primorje ter si s tem v drugič priborilo prvenstvo Ljubljane. Sedaj preostaja v prvenstvenem tekmovalju v Ljubljani samo še ena tekma, in sicer med Hermesom in Slovanom. Ta tekma bo važna zaradi tega, ker bo odločila vprašanje, ali bo Slovan ali Jadran padel v drugi razred.

Nedeljsko tekmo je sodil dunajski sodnik Miesz zelo strogo in objektivno. Publika se je vedla zelo dostojno. Kakor je že omenil »Ponedeljek«, je g. Miesz označil Dolfeta in Slamiča za dva izvrstna igralca. Na prvega je postal takoj pozoren, ker so ga klicali Dolf G. Miesz je namreč tudi »Dolef« Poleg omenjenih dveh smatra Pleša za izvrstnega igralca, ki ga je v igri spominjal deloma na Dunajčana Horvatha. Ugajal mu je tudi ilirijanski vratar, ki da ima »taktičske Verstaendnisse. O ljubljanski publiki se je izrazil kar najbolj laskavo, dejal pa je tudi, da je naš nogometni sport kot čisto amaterski na čedni višini.

Celokupni inkaso pri vseh treh blagajnah je znašal 32.000 Din. Od tega prejme uprava igrišča eno četrtino, 2400 Din je prejel sodnik za honorar in potne stroške, ostala vsota pa se razdeli na pet enakih delov med prvorazredne klube.

Stanje prvenstva v Ljubljani je sedaj naslednje:

Primorje	8	8	0	0	45	7	16
Ilirija	8	6	2	0	43	12	12
Hermes	7	3	4	0	16	31	6
Jadran	8	1	7	0	9	37	2
Slovan	7	1	6	0	6	32	2

V zelo slabem stilu je ISSK Maribor premagal SK Celje s 4:3 (3:0). S tem je postal prvak mariborskega okrožja ter mora s Primorjem odigrati dve pokalni tekni za prvenstvo Slovenije, in sicer 5. maja v Mariboru in 12. maja v Ljubljani.

Predzadnje prvenstveno kolo v Zagrebu je končalo s presenečenjem. Concordiji je po zmagi nad Haškom uspelo, da je porazila tudi državnega prvaka Gradjanskoga s 3:2 (0:1). Pri Gradjanskem se je odlikoval mali Krič (nekdanji igralec Ilirije), ki si je pridobil v veliki meri simpatije publike. Železničarji so z dokaj slabo igro odpravili Viktorijo s 3:1 (1:1) ter avanzirali na četrto mesto. Hašk je v slabši igri zmagal nad Croatia s 4:0 (2:0) ter si s tem zopet popravil svojo goliferenco tako, da se lahko že danes smatra za prvaka ZNP. Derby in Sparta sta z 0:0 igrala neodločeno. Derby pade v drugi razred. — V Splitu je Hajduk porazil sarajevskega Hajduka s 5:2.

Od zunanjih tekem bi omenili dunajske prvenstvene Rapid: Admira 3:0 (2:0); FAC: WAC 4:1 (2:0); Wacker: Austria 2:1 (1:1), srečno zmago nemške reprezentance nad italijansko v Turinu z 2:1 (1:1) in zmago Berlina v finalu za zvezni pokal nad Severno Nemčijo s 4:1 (0:0).

Pričelo je tudi hazensko prvenstvo. Primorje je prepusilo Iliriji dve točki brez boja, Maribor pa je porazil Ptuj z 2:0 (0:0).

V Davisovem pokalu je na Dunaju zmagala Češkoslovaška proti Avstriji s 3:2. JNS je na predlog saveznega kapetana nekoliko izpremenil našo reprezentanco proti Bukarešti. Namesto Perške je postal Luburiča, mesto Cindriča pa Bonaciča.

V nedeljo se vrši v Zagrebu medmestna tekma Zagreb: Dunaj. Zagrebčani bodo nastopili v naslednji postavi: Mihelčič, Gmajnički, Koch, Marjanović, Premrl, Kunst-Wolf, Babić, Hitrec, Cindrić, Pavelić I.

SK Svoboda in SK Grafika odigrata v sredo 1. maja ob 15. treninjsko tekmo na igrišču Ilirije. Vstop prost.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes, v torek, ob 20. uri nadaljevanje sodniškega tečaja v tainiškega lokala. Vsi in točno. Tajnik.

ASK Primorje (lahkoatletika sekcija). Jutri v sredo ob pol 18. uri bo odbojrova seja v tajništvo na Masarykovi cesti 1. Važno radi nedeljske stafete za Schwabov pokal. Načelnik.

SK Jadran. Vsi igralci odnosno člani, ki se žele verificirati za SK Jadran, se pozivajo danes na sestanek v Nar. kavarno ob 20. S seboj naj prinese tudi slike. Načelnik.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 29. aprila 1929. Višina barometra 308,8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
Opazovanja					in brzina	0—10	
					v m in sek.		Vrsta
Ljubljana	757.0	10	80	ENE 2	10	mezla	
Maribor	755.3	10	90	E 4	9		
Zagreb	756.5	14	80	SSE 2	10		
Beograd	756.2	13	90	mirno	10	Dež	1
Sarajevo	751.5	11	90	mirno	10	Dež	9
Dubrovnik							
Skoplje	756.0	15	90	mirno	8	Dež	1
Split	756.5	14	98	mirno	10	dež. mezla	11

Solnce vzhaja ob 4.55, zahaja ob 19.2, luna vzhaja ob 0.14, zahaj ob 7.48.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 18 C, najnižja 6 C.

Dunajska vremenska napoved za torek: Na zapadu Avstrije poslabšanje, mogoče z nevihtami. Na gorah viharno vreme. Ni več gotovo, da bo lepo vreme trajalo dalje.

Gospodarstvo

Dr. Fran Windischer: Kmetijstvo in industrija v Sloveniji

(Iz govora na večerajšnjem občnem zboru Trgovskega društva »Merkur«.)

Računi naše trgovinske bilance zadnji dve leti niso ugodni. Uvoz znatno nadkriljuje izvoz, pa je ob tem grenkem dejstvu poleg upanja v bodočnost tolažilna okolnost, da gre od blaga, kupljenega na tujem, velik del ipak na sirovine in polizdelke. Odločilne važnosti za naš gospodarski položaj je vsakoletna naša letina. Za preteklo leto kakor za prve letošnje mesece je slab pridelek v tako močnem predmetu kakor je za nas koruza za naš gospodarski položaj trpka izguba. Pretežno poljedelski značaj naše zemlje ima dobre in slabe plati. Po nesreči se vobče lažje vzvrača, toda v prilike prihaja, ki delajo skrb, ne samo zaradi letine, blagoslovljene ali nesrečne. Prodaja in vnovčenje obilnega in dobrega pridelka nameria na vedno večje težave. Naši odjemalci, zlasti naši severni mlajši se trudijo namorno in premišljeno, da se znebijo tuje odvisnosti, pa da zadovoljijo z lastnim pridelkom svoje potrebe. V tem stremeljenju je zapisati celo za močno industrijsko Avstrijo kar smotno prizadevnost za povzdigo in dovršenje poljedelske proizvodnje. Smoteno delo v tej smeri preudarno podpirajo bistre upravne mere, ki iznačljivo izlikajo za težavami in ovirami, ki jih potem srečava uvoznik na avstrijskem carinskem pragu. Na mednarodnih zborih pa vendar spretno dolže svoje nove sodele. Da preskbn. — oje strogo carinsko obrambo. V teh slošnih nevsednih trgovinskih — političnih razmerah, ki so često žal daleko močnejše nego mi sami, je dejansko velikanske praktične važnosti, da drigamo in krepimo smoteno in preudarno porabo in petrašno moč v državi sami. Vsa bogata žetev nič kaj ne bo zalagala, ako ne najde kmetov trud in božji blagoslov pripravnega kuncu doma ali drugod.

Samo pravilno je, ako trgovci ob pretehtu gospodarskih prilik zadržijo svoj ocenavalen pogled na položaju poljedelskih slojev, zakaj blaginja našega trgovca je v tesni zvezi s stanjem kmetovalca. Močnejša je poraba in potrošnja kmetijskega prebivalstva, na naš trgovca v mestu kakor na selu živo občuti gospodarsko srečo in revo kmetovalca. Trgovina je medla, dolocajna, mrtva, pravo kaluženje onaka, kadar je sila suhega leta v gostih. Neugodna letina zadene v živo trgovca, ki prodaja ker opeša odjem in naraščajo dolgovi, na tudi trgovca, ki skupuje kmetijske pridelke za prodajo doma in na tujem, ker mu krši dolobroz. Naglašamo in povdarjamo to povezanost koristi in pridov, na smo si živo v svesti, da to sedanjih nenpriznanih prilik v naši trgovini v prvi vrsti kriva neugodna letina. Po pravici se je govoriло preteklo leto v živih in oblačnih stroki o medijh kupčijah in lenih plačilih ter so seboj pri mestni trgovini o naraščajočem zadolževanju. Svetlo v temnem so živahne kupčije v lesni stroki. Docela naravno je, da iščejo odpomolji, kakor so razmere nezadovoljive. Ali treba, da iščemo pravih sredstev in ne lažnih. Kmetu ne pomagaa, ako se spodlikaa nad drugim stanom brez potrebe. Zavidnost ne bo dober svetovalec in je slab zdravnik. Od srca želimo srečo in blagostanje našim kmetovalcem, ki so temelj našega gospodarstva in so njih pridi vredni združne nege, na mislimo, da treba dvigniti storitvene sile, žlobiti in množiti donos in pridelke, pa skrbeti za ugoden odjem doma in drugod.

Ker neustajno naraščajo težave v izvozu, pa za bodočnost izgledi niso jasni in bodroži, je pozdravljati jačanje kupovalne sile in novečanje razpečavanja na domačem, lažje dostopnem trgu. Ljudem treba dati dela in zaslužka, sicer trumoma zapuščajo domačo grudo, da je nevarnost, da se izžubi za trajno prav najboljši in najpomembnejši del izseljencev narodu in kmetičem delu. Ne zapirajmo oči pred jasnimi dejstvi! Na deželi manjka zaslužka, pa vleče ljudi, kmetiče in obratovalce, v mesto, kjer upajo, da dobe delo, morda lažje, krajše, pa udobnejše življenjske pravice. Kar Italijani zovemo 'l'urbanesimo in skušajo rešiti kot problem, je i pri nas pereče vprašanje, pa se kaže zgovorno dovolj v naših mestih, ker je dovolj gneče za stan in dom.

Slovenska zemlja že stoletja daje preskromen kruh in sili prebivalce, da si iščejo glavnega ali postranskega zaslužka v trgovini, obrtu, krošnjarstvu, domači industriji in delu na domu. Stranski zaslužek v obrtu, krošnjarstvu, delu na domu ni kaj dobičkast, ali sila kola lomi. Črn kruh je boljši nego glad. V Sloveniji je poljedelska produkcija tudi danes nezadostna, agrarno pasivna naša dežela mora iskati dopolnitev v industrijskem in merkantilnem delu. Industrija igra odlično gospodarsko vlogo v naši Sloveniji. Lahkomiselni so ali nezadostno poučeni tiisti naši, ki podcenjujejo važnost industrije v Sloveniji. Kaj bi naši kraji, kam bi naše prebivalstvo, ako neha industrijsko delo? Ni tu mesta, da govorimo o dnuhan in plačah. Prirodno je, da si vsak želi kar največ. Ali so gotovi mejniki v tem pogledu. Poljetnik, tuj ali domač, hoče in mora zaslužiti. Pojem na tudi to, kar se našim ljudem zdí velik in bogat, zavisti vreden, izjeda in je dejansko majhno, ako vzamemo ogromna poljetja industrijskega značaja drugod in industrijskega razvitem zaupadu. Slovenija rabi trgovino in industrijo nepogrešno; pustimo z bedo in strahotom bi imeli, čim preneha dim iz velikih peč in dimnikov. Kaj bi bili kraji, kjer je sedaj v teku in toku industrija premoga, kaj Dravska dolina, kaj Savska dolina, kaj Ljubljanska okolica, kaj krantska okolica brez industrije? Izplačila za plače in dneve gredo v goste milijone, pa ne gre samo za obstoj delavcev in nameščencev. Kaj ta oploditev pomenja za trgovino, obrt, krmearstvo, vozni ke in, preudarite, samo za kmeta, ki brez težav dobro prodaja doma svoje pridelke.

Ni volja beseda o zaokroženem gospodarstvu v Sloveniji. Koristi in pridi so tesno povezani, pa je zelo dejstvo in preko tega ne moreš, da nam v Sloveniji ni obstanka brez dopolnitve in oploditve po merkantilnem in industrijskem delu. Prenagljeni in nepremišljeni ravnavajo tisti trgovci, — res da redki —, ki ženejo proti industriji. Samo v Kranju naj si malo približe ogledajo razmere v trgovini danes, pa jih primerjajo z onimi pred 5 leti. Ne boš zameril, ako kdo brani svoje koristi, ali je dejansko zmotno in kratkovidno, če v Sloveniji začenjati boj proti industriji v danšnjih prilikah, ko poljedelski pridelki naše države ali zastojni iščejo kupcev na starih vnanjih trgih ali pa srečavajo od sezije do sezije večje ovire,

Mehka pena daje mehko kožo.

Albus ročno milo je toaletno milo visoke vrednosti. Mehka pena prodira v najfinejše celice in jih očisti od dnevnega prahu in znoja. Ne draži in ne škoduje koži, nasprotno jo naredi mehko in gladko.

Izdatnost Albus mila ga napravi ugodnega in ne draga. Gospodinja, ki ga pozna, ga cení zaradi njegove vedno enakomerne vrline.

Albus ročno milo.

Izdela: Albus tovarna mila d. d., Novi Sad

Albus ročno milo se dobiva v vseh v stroko spadajočih trgovinah.

V naši Sloveniji je le preveč ljudi, ki živijo od drugih, bodisi da so v službi bodisi da svoje samostojno delo za plačilo stavljajo drugim produktivnim na razpolago. Kar nam manjka, so podjetniki, so nove prilike za delo in zaslužek. Takih novih prilik za zaslužek, takih obratov in naprav, ki ustvarjajo in prinašajo nove vire dohodkov, takih podjetnih ljudi nam manjka! Kam sicer z našim podmladkom, učenim in delavskim? Isto je s kulturo. Sonce duhovne kulture predstavlja materialno blagostanje. Kam z nami, ko se država zapira in absolutni najrazličnejši ustanov zastojni trkajo in se poujajo za službe in mesta. Prijetno je čuti: Ako vrže carino in odpre meje, bo vsega v obilju poceni v Ljubljani deželi bo naš maličovek! Zal vprašanje ni tako priprosto, pa je mimo drugih stvari previdno o pravem času vprašati se, jeli bo potem ta naš mali človek, ki sedaj živi v tolikem številu od industrije in prometa, imel sploh denar, da bo kupoval tisto blago, ki po odpravi carine pride neprimerno ceneje v našo zemljo? Kaj pa če bo v ceni deželi brez posla?

— V trgovinski register so se vpisale naslednje tvrdke: Leopold Mulej, trgovina z lesom. Bled: Janko Klun, trgovina z mešanim blagom. Farna vas pri Prevaljah: A. Florjančič, prodajanje zdravilnih snovi, ljubljani, strojari in rudniških voda, Ljubljana: F. Hrehorič, manufaktura, Ljubljana: Marija Geč, trgovina z avtomobili, Maribor: Franc Ks. Oblak, trgovina z radijskimi aparati in potrebščinami, Maribor: Ivan Bergant, tvornica olja in firneza, Medvode: Stefan Mehiš, izvozna trgovina z živino, Nuskova (srez Murska Sobota).

— Finančni zakon za leto 1929-30 je objavljen v »Uradnem listu« št. 44. od 27. tega meseca.

— Kmetijski stroji bodo na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 9. junija v veliki izbiri na ogled. Večina strojev bo obratovala, da se vidi njih delovanje. Med stroji bo več novih izumov, ki bodo tu prvič razstavljeni.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. maja ponudbe glede dobave 1 decimale tehnične ter glede dobave koles za vrece in zaboje. — Krajevni odbor bratinske blaginje v Brezi sprejema do 9. maja ponudbe glede dobave 14 komadov blazin, polnjenih z volno, ter glede dobave 24 parov copat za bolnike. Dne 11. maja se bo vršila pri gradbenem oddelku železniške direkcije v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 55.000 kg železa, 2000 kg žebelja, 14 komadov strojev za popraviljenje tračnic, 14. maja glede dobave materiala za barvanje mostov in delov za namizne telefone in telegrafske pisalne stroje, 15. maja glede dobave raznega električnega materiala, 16. maja pa glede dobave 3000 kg pocinkane pločevine, 3000 kg železa in lesa. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.) Dne 13. maja se bo vršila pri komandi 39. pehotnega polka v Celju ofertalna licitacija glede dobave živil (riž, testenine, čebula, sladkor, zdrob, kis, kava, fižol, jajca, moka, mleko, soda, mlo itd.). Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. maja ponudbe glede dobave 250 komadov krožnikov iz gline do 7. maja pa glede dobave 1300 kg koruznega zdroba. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 8. maja ponudbe glede dobave razne železne pločevine. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. maja ponudbe glede dobave kave. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 17. maja ponudbe glede dobave gumijevih cevi. Dne 13. maja se bo vršila pri ministrstvu za vojsko in mornarico, oddelek za mornarico v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 5500 metrov različnega platna. (Predmetni oglasi na vpogled v Zbornici TOI.) Dne 14. maja se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave živil (zdrob, testenine, riž, mast, čebula, fižol, olje, krompir, kis, sladkor, kava itd.). Pogoji so na vpogled pri isti komandi.

Borze

29. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet znaten, zlasti v devizah na London (1 in tri četrt milijona Din), Curih, Prago, Dunaj in Trst. Potrebo v devizah na Dunaj in Trst je krila privatna ponudba, vso ostalo potrebo pa Narodna banka. Deviza na London je ponovno popustila na 276,27. Nazadaval je tudi tečaj devize na Berlin, in sicer od 13,50 na 13,48.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se tečaji vojne škode navzlic nižjim beograjskim notacijam niso spremenili. Za aranžma se je Vojna škoda trgovala po 420,5, za kasa po 421 in 420 in za maj po 428,50. Med bančni vrednoti so bili zabeleženi običajni zaključki. Narodna banka je notirala 7900 do 8100 brez prometa. Med industrijskimi vrednotami pa so bili zaključki v Gutmannu po 205, v Slavoniji po 4,50 in v Jadranski po 580.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22,87, Berlin 13,465 do 13,495 (13,48), Bruselj 7,9041, Budimpešta 9,9205, Curih 109,44—109,47 (109,59), Dunaj 7,9823—8,0123 (7,9973), London 275,77 do 276,57 (276,17), Newyork 56,80, Pariz 222,41, Praga 168,1—168,9 (168,5), Trst 297,25 do 299,25 (298,25).

Zagreb. London 275,77—276,57, Newyork 56,70—56,90, Pariz 221,41—223,41, Milan 297,256—299,256, Curih 109,44—109,47, Berlin 13,4812—13,4612, Dunaj 7,9823—8,0123, Praga 168,1—168,9, Budimpešta 9,9055—9,9355.

Curih. Zagreb 9,125, London 25,2025, Newyork 51,930, Pariz 20,295, Milan 27,2325, Berlin 123,05, Dunaj 72,995, Praga 15,28, Bukarešta 3,0725, Budimpešta 90,535, Varšava 58,26.

Dunaj. Beograd 12,4925—12,5325, Berlin 168,43—168,93, Budimpešta 123,82—124,15, Bukarešta 4,2175—4,2375, London 34,5025 do 34,6025, Milan 37,26—37,36, Newyork 710,05 do 713,15, Pariz 27,77125—27,8725, Praga 21,02125—21,0125, Sofija 5,117—5,137, Curih 136,85—137,35.

Elekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 420—422, kasa 420—421, za maj 423,5—424, za december 447—449, investicijsko 86—87, agrarne 53,50 den.; bančne vrednote: Prašedion 850—860, Union 207 do 208, Srpska 147—148, Jugo 84—85, Narodna 7600—8100, Zemalska 136—138, Ljublj. kreditna 123 den., Poljo 16—17; industrijske vrednote: Gutmann 203—205, Slaveks 103 den., Slavonija 4,5—5, Nar. šumska 40 bl., Drava 407,5 den., Veveče 125 den., Dubrovčanka 550—560, Jadranska 570—590, Šečera 455—465, Trbovlje 460—467,5.

Beograd. Investicijsko 86,5—87,25, agrarne 54—55, Vojna škoda 418—419.

Blagovna tržišča

+ Ljubljanska blagovna borza (29. t. m.). Les: Tendence čvrsta. Zaključenih je bilo 70 vagonov, in sicer 50 vag. drv, 15 vag. tramov, 3 vag. bukovih neobrobjenih plohov in 3 vag. hrastovih podnic. Išče se jaskoš les, 2,50 do 6 m, 12—24 cm srednj. premera, dalje mehka drva, 1 m dolga, vezana v svežnjih, bukov ogle in 400 anten, 10—12 metrov dolgi. Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni, 80 kg): baška promp. po 287,5 — 2

Smrt komunističnih kurirjev na meji pojasnjena

Pohod zagrebske eskorte iz Maribora na mejo – Razkritje zaloge komunističnih brošur, aretacija tihotapca Ledinegga – Deset strelav za ubeglima komunistoma

Najdba dveh ustrelecev na severni meji in zagmetka njune smrti vzbujajo senzacijsko ne samo v naši javnosti, marveč enako tudi v Avstriji, kjer prinašajo posebno grški in dunajski listi obsežna poročila, osnovana večinoma na domnevah in netočnih informacijah. Mi smo od našega poročevalca, ki je zbral podrobne informacije deloma v Mariboru, deloma na kraju najdbe trupel, prejeli naslednje poročilo, ki dobro pojasnjuje, kako se je dogodek odigral.

Maribor, 29. aprila.

Prihod patrolje z aretirancema v Maribor

Preteklo sredo popoldne sta orožnika kaplarja Milan Brkić in Nikola Aralica iz Zagreba pripeljala na mariborski mejni komisariat dva komunistična kurirja, po imenu Jura Djakovića, nekdanjega skupščinskega komunističnega poslanca, ključavničarja po poklicu, in Niko Hecimovića, zasebnega uradnika iz Zagreba, ki sta bila nedavno v Zagrebu aretirana zaradi razpečevanja komunističnih letakov. Naloga patrolje je bila, da ju odpelje na našo državno mejo, kjer bi imela pokazati, kje sploh prehajajo komunistični kurirji našo mejo in kje je tudi skrita, odnosno zakopana komunistična literatura, namenjena za razpečevanje po Jugoslaviji in sploh po Balkanu. Ker je bil zagrebskima orožnikoma teren ob naši državni meji neznan, jima je bil za spremstvo dodeljen policijski agent mariborskega obmejnega komisarijata gospod Fradelj.

Eskorta je krenila v sredo ob 2. popoldne proti državni meji peš. Šli so preko Rošpola mimo Perkovega posestva, Sv. Urbana do Sv. Križa, kjer so zaprosili še tamkajšnji finančni oddelek, naj bi bil eskorti na uslugo. To se je zgodilo. Eskorti sta bila dodeljena še finančni preglednik Fran Gorec in občinski tajnik v Sv. Križu učitelj Ivan Hlebec, nakar so vsi nadaljevali pot proti meji. Šli so preko posestev Galinderja, Klampferja, Robiča, Pačlerja in Hariha ter so končno prispeli do Velikega Poča v občini Gradišče tik ob državni meji.

Bilo je že okrog 9. zvečer, ko se je eskorti po dolgem blodenju ob meji končno posrečilo ugotoviti, da sta Djaković in Hecimović prehajala mejo na posestvu Simona Gradišnika in da sta se oba zatekala h Karlu Ledineggu, 42-letnemu posestniku, stanujočemu na Gradišnikovem posestvu 150 do 200 korakov od državne meje v Velikem Boču št. 35.

Preiskava pri Ledineggu

Eskorta je odšla najprej na Ledinegov dom, vendar pa gospodarja ni našla doma. Mudil se je namreč tedaj v Kamnici pri Mariboru pri svojem sodniku Kaiserju. Orožniki so kljub njegovi odsotnosti izvršili v navzočnosti žene Elizabete hišno preiskavo, ki pa ni dovedla do zaželenega uspeha. Našli so namreč samo tri knjižice utihotapljene cigaretnega papirja in nekaj avstrijskih cigaret.

Med tem je nastopila že noč in eskorta se je pripravljala na povratek proti Mariboru. Pred odhodom so orožniki še priporočili finančnemu oddelku v Sv. Križu, naj takoj naslednjega dne nadaljuje s preiskavo pri Ledineggu in ga takoj aretira, čim se vrne domov ter izroči obmejnemu policijskemu komisarijatu v Mariboru.

Zagrebska eskorta se vrne proti meji

Takoj po preiskavi pri Ledineggu je eskorta krenila nazaj proti Mariboru. Spotoma pa se je orožnik kaplar Brkić nenadoma domislil, da se mora na vsak način javiti še na rajonski orožniški postaji v Selnici ob Dravi, da mu tamkaj podpišejo kontrolno knjigo. Policijski agent Fradelj iz Maribora je sicer pojasnjeval zagrebskima orožnikoma, da spada to tudi v delokrog mariborskega obmejnega komisarijata in ga je prosil, naj se takoj vsi skupaj vrnejo v Maribor, kjer bodo Djakovića in Hecimovića zaprli čez noč v policijski zapor.

Toda Brkić se ni dal pregovoriti. Policijski agent Fradelj je spremil nato patroljo še preko Brestrnice do državne ceste ob Dravi, tu pa se je ločil od nje. Zagrebska orožnika Brkić in Aralica sta krenila proti Selnici ob Dravi, Fradelj pa je prispel 25. t. m. ob 3. zjutraj zopet v Maribor, kjer je takoj telefoniral orožniški postaji v Mariboru, naj poskrbi vse potrebno, da bo Ledinegg takoj aretiran.

Aretacija Ledinegga

Ledinegg se je tekom noči vrnil domov, kjer so ga organi finančne kontrole pri Sv. Križu aretirali v četrtek 25. t. m. Pri zaslišanju je takoj priznal, da je še z neko drugo osebo prinesel iz Avstrije več komunističnih brošur in je tudi pokazal mesto, kjer jih je skrnil. Bilo je skupno 928 brošur, ki so bile najbrže namenjene za Makedonijo in Bolgarsko, ker so bile tiskane v bolgarskem jeziku. Med njimi je bila tudi brošura: »Bolgarska antifašistična bi-

blioteka Nr. 2. — Henry Barbusse — Les Bourreaux.« Izdala jo je bolgarska sekcija mednarodne organizacije za pripravljane revolucije in vsebuje komunistično propagando s posebnim ozirom na balkanske razmere. Ledinegg je te brošure prinesel sredi meseca marca iz Lučan (Leutschach) na naše ozemlje in jih skrnil v skednju pod slamo. Čim se je bil Ledinegg vrnil domov in mu je žena povedala, kaj se je medtem zgodilo, je skrnil vse brošure v neko jamo ne daleč od svojega stanovanja in jih zakril s listjem.

Ledinegg so aretirali organi finančne kontrole Ivan Leutgeb, Oton Leskovicar in Simon Kadinov, ki so prinesli tudi ves zaplenjeni material v Maribor.

Kje je bila medtem zagrebska patrolja?

Zagrebska orožnika Brkić in Aralica sta noč od 24. na 25. aprila prebila v Selnici in krenila 25. aprila zjutraj v spremstvu selniške patrolje zopet proti meji. Ker pa je bil medtem Ledinegg že aretiran, se je selniška patrolja zopet vrnila v Selnico, zagrebska patrolja pa je z obema komunistoma krenila proti Sv. Juriju, da se tamkaj javi. Med potjo sta Hecimović in Djaković izjavila patrolji, da vesta še za nekatera mesta, kjer je skrita komunistična literatura. Prosila pa sta, naj jima orožnika odvežeta verigi, češ, da imata roke že močno otekle.

Čim je bila ključavnica odprta, sta oba močno potegnila in postala prosta. Bilo je to okrog 8. zvečer. Skoro tik ob meji sta se Hecimović in Djaković iztrgala in po strmem pobočju stekla vsak na svojo stran. Kmalu nato je počilo devet strelav. Orožnika Brkić in Aralica sta nekaj časa še iskala, da bi videla uspeh streljanja, ker pa nista našla nikogar in sta mislila, da se je obema komunistoma beg čez mejo posrečil, sta se vrnila proti Mariboru, kamor sta prispela v petek 26. t. m. ob pol 3. zjutraj, se javila na obmejnem komisarijatu, povedala, kaj se jima je pripetilo in se takoj nato z brzovlakom odpeljala v Zagreb.

Najdeni trupli

Medtem je minul ves dan. V soboto popoldne pa je 16letni pastir Josip Klampfer, ki je uslužben pri Franu Felksu, posestniku v Schlossbergu v Avstriji odgnal živino na pašo. Okrog 16. je ob potoku, ki meji na Avstrijo in teče po tako zvani Radički grabi, opazil truplo neznanca, ki je ležalo negibno z nogami ob vodi. Deček je stekel domov in povedal hlapcu Petru Cernincu, kar je videl. Obta sta se nato vrnila k potoku, kjer je ležalo truplo neznanca na trebuhu. Hlapca je gnala radovednost ter je truplo obrnil na hrbet, ker se je zanimal za vzrok neznančeve nesreče. Pri tem pa je opazil, da leži pet do šest korakov dalje še drugo truplo istotako na trebuhu, kar se mu je zdelo še bolj tajinstveno in zagonetno.

Hlapec in pastir sta se nato vrnila domov in povedala, kaj sta videla, nato pa sta obvestila avstrijske orožnike, ki so ju zaslišali. O zagonetnih mrtvicih so izvedeli tudi naši ljudje in finančni stražniki. Hlapec Cerninec je poiskal župana Hariha pri Sv. Križu, finančni stražniki pa so obvestili o zadnji orožniški postaji v St. Jurju ob Pesnici. Orožniški komandir Peter Ozebek je dožal, da ležita trupli v raju orožniške postaje Selnica in da preiskava ne spada v njegovo kompetenco, nakar je po orožniškem kurirju Klinču obvestil o najdbi trupel orožniško postajo v Selnici ob Dravi.

Komandir selniške orožniške postaje Anton Bukavec je takoj zaprosil v Maribor za komisijski ogled, ki so se ga v nedeljo udeležili sreski poglavar dr. Ipavic, zdravnik dr. Levičnik in dr. Jurečko ter orožniški major Radojčić. V nedeljo je komisija odšla preko St. Jurja na mejo, kjer je bil na mestu izvršen ogled. Obe trupli sta prestreljeni skozi hrbet in prsa. Pri ustrelecih niso našli ničesar razen žepnih robcev. Vsak pa je imel v žepu kos kruha, ki sta ga dobila pri gostoljubnem posestniku Gradišniku, gospodarju aretirane ga Ledinegga na Velikem Boču. Trupli sta bili na licu mesta obducirani. Komisija je končala svoje delo okrog 8. zvečer, nakar so trupli položili v krsti ter sta bili danes, v ponedeljek, pokopani pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Komunike zagrebske policije

Zagreb, 29. aprila, n. Danes ob 6. zvečer je šef zagrebske policije izdal naslednjo službeno objavo: Dne 20. aprila je bila izvršena racija na ozemlju mesta Zagreba. Aretirana sta bila na Ribnjaku ob 20.30 Gjuro Djaković, rojen l. 1886. v Brodskem varošu, po poklicu ključavničarski pomočnik, in Nikola Hecimović, rojen leta 1900. privatni uradnik. Pozvana od policijskih organov, naj se legitimirata, sta pričela bežati vsak na svojo stran. Policija na in je vendar dohitela in prijela. Djaković je pri zaslišanju priznal,

da je došel v Zagreb, ko je prešel ilegalno mejo pri Mariboru, kjer je pustil v neki hiši tik meje svoj kovčeg, v katerem se nahajajo poleg drugih stvari samokres, od katerega je imel eno patrono v svoji denarnici. Djaković je nadalje priznal, da je spisal komunistično okrožnico, podpisano z »D. Drjinac«, ki so jo pri njem našli in ki je bila namenjena komunistični mladini. Nadalje je priznal, da je kurir komunistične stranke. Djaković je bil od policijske direkcije v Sarajevu pred l. 1923. obsojen na izgon iz Bosne in Hercegovine in je notranje ministrstvo izdalo za njim tiralo najprej l. 1928. in jo potem obnovilo letos 26. januarja.

Ker je bilo ugotovljeno, da sta Djaković in Hecimović komunisti in da sta ilegalno prišla preko meje, sta bila obadva od zagrebske policije 23. aprila poslana v Maribor s spremstvom, da bi pokazala pot, po kateri sta hodila preko meje, in hišo, kjer sta spravljala ilegalno literaturo iz Avstrije. Pri obhodu meje je Djaković pokazal hišo, katere lastnik je Karel Ledinegg in v kateri so našli dve vreči. Ker sta oba izjavila, da imata še te literature, so organi policije, vođeni od Djakovića in Hecimovića hodili neprestano od 7. zjutraj pa do 7.30 zvečer ob avstrijski meji. Ko so došli na najpripravnije mesto, obrastlo z gozdom tik obmejne črte, sta eskortirana pričela bežati vsak v svojo smer. Hecimoviću je bilo pred tem uspešno neopaženo izveči roko iz verige, s katero je bil uklenjen skupaj z Djakovićem.

Spremljevalca sta pričela na nju streljati, pozivajoč ju v imenu zakona, naj obstaneta. Padlo je 9 strelav. Po izpovedi spremljevalcev je uspešno vendarle Hecimoviću in Djakoviću, da sta pobegnili na avstrijsko ozemlje, kjer ju nista mogla več zasledovati. Stražnika sta o gornjem poročala ter je glede na to, da sta premočno vestno vršila svojo službo, odrejena proti njima disciplinarna preiskava.

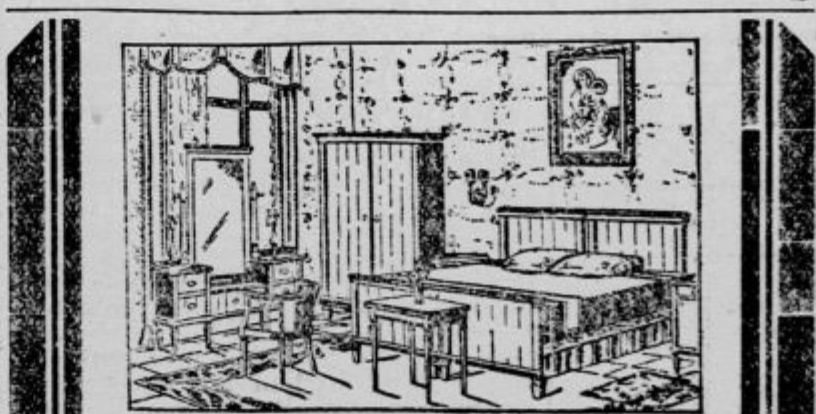
5 CHEVROLET, rablj. osebnih avtomobilov, v ceni od Din	20.000.— do Din 35.000.—
OAKLAND, 50 HP, 6 cil., 5-sedežni, odprti.	38.000.—
FIAT, 501 Sport, 4-sedežni, nove gume, nova streha in novo DUCO lihan.	32.000.—
ROLAND PILLAIN, 35 HP, 4 cil., 4-sedežni sport touring	35.000.—
ANSALDO, 35 HP, 4 cil., 4-sedežni odprti.	40.000.—
ANSALDO, 35 HP, 4 cil., 6-sedežni odprti.	50.000.—
ITALA, 24 HP, 4-sedežni.	32.000.—
PEUGEOT, 24 HP, 4-sedežni, s spreminljivo karoserijo kot tovorni ali kot osebni	27.000.—
PEUGEOT, 4-15 HP, mali poltovorni, dvosedežni, z novo pnevmatiko.	19.000.—
PEUGEOT, 30 HP, mala 4-sedežna sportna tipa	30.000.—
CITROEN, 24 HP, 4-sedežni, v dobrem stanju	25.000.—
AUSTRO FIAT, 35 HP, 4 cil., 6-sedežni.	15.000.—
AUSTRO DAIMLER, z dvojno karoserijo, zaprto in odprto, 6-sedežni, 65 HP, 6 cil.,	45.000.—
S. A. M., sportni dvosedežni, 30 HP, 4 cil.,	20.000.—
RENAULT OMNIBUS, 16-sedežni, model 1928, 35 HP	52.000.—

Vozovi v vozovno pripravnem stanju, z deloma že plačanimi taksumi za letošnje leto. Informacije daje: V. & M. Barešić & Co., Ljubljana DUNAJSKA CESTA 12, glavno zastopstvo CHEVROLET avtomobilov

Prodajam radi povečanja

PARNI KOTEL 30 m² in 8 atm. ter FRANCIS-SPIRAL TURBINO za 13—20 ks. 250 l vode na sekundo, 5—8 m padca in približno 430—500 obratov na minuto. Turbina ima ročno regulacijo, zelo težko zamahno kolo (400 kg), 3,50 m dolgo sesalno cev in je posebno primerna za pogon manjše električne centrale s padcem vode od 5—8 m, tudi žage, usnarje ali mlina. S turbino se proda kompletna zatvornica z gonilom na vijak, ca. 10 m cevovoda in vsi pripadajoči deli.

Parni kotel je popolnoma dobro ohranjen, ker je bil ves čas kurjen le z lesom in le približno 10 let v obratu. S kotlom se oddajo tudi vse pripadajoče armature, črpalke etc. Turbina kakor tudi kotel sta še v obratu in se lahko ogledata. — Interesenti naj se izvolijo obrniti na upravo lista pod »Vodna parna sila«.

Pohištvo, najmoderneje izdelano, vse iz vezanega in zalajčenega suhega lesa, kupite najceneje ori tverdi:

I. REPŠE, Ljubljana, Dvorni trg 1.

Za našo knjigo!

Prosvetni dan ZKD in napredek slovenske knjige

Skoro vsi veliki in majhni narodi na evropskem zapadu in severu skušajo z javnimi akcijami vzbuditi zanimanje za lepo knjigo. Uvajajo se »dnevni knjige«, »knjižni sejmi« itd. Pri nas je začela s propagando za domačo knjigo Narodna Odbrana v Sarajevu. Zveza kulturnih društev v Ljubljani takisto pripravlja akcijo za večje širjenje dobre domače knjige.

Prosvetni dan v nedeljo, dne 5. maja bo deloma posvečen tudi tej prepotrebni akciji. Na zborovanju v kazinski dvorani ob pol 10. uri bo predaval o naši knjigi znani strokovnjak g. prof. Jos. Breznik, podpredsednik »Tiskovne zadruge«, enega naših največjih založnikov. Orisal bo položaj na slovenskem knjižnem trgu in zapreke, ki otežkočajo izdajanje domačih knjig.

Dobro je, če bomo tudi Slovenci nastopili pota, ki jih hodijo drugi narodi, da razširjajo dobro knjigo, to največjo kulturno dobro, v širše sloje. Zato je treba, da se vsa kulturno zavedna javnost informira o položaju in zavzame za napredek slovenske knjižne produkcije.

Opozarjamo že danes zlasti naše prosvetne delavce, visokošolsko dijaštvo in druge intelektualce na to točko v programu Prosvetnega dne Bodi nedelja dan naše prve javne manifestacije za slovensko knjigo!

Otroško igrišče Atena pod Tivolijem

Pozno prihaja letos spomlad v deželo, a nadejamo se, da se bo vreme ustalilo in bo toplo sonce s tem večjo močjo vabilo staro in mlado tja v božjo naravo.

Deca se že pridno šeta po prelepih tivoljskih nasadih, pogledi pa med tem venomer uhajajo tja »na levo«, na tiste ljubljene prostore Atene, kjer žoga brzokrbno atlače semtertja in ni nikogar, ki bi ji branil pasti enkrat v travo, drugič na pot, tja, kjer se sme peči potičke iz snežnolega peska in graditi hiše in mostove iz savske mivke, kjer se sme kopati in grebsti po mili volji. Zato otvarja Atena s 1. majem svoja goslo-

Ali Vam gre v tek

Vaša jed, kadar vidite v kuhinji gornji prizor? Sigurno ne!

Da se rešite te neznosne golazni, ki Vam okužuje Vašo jed, uporabljajte najbolj dovršeno sredstvo za uničevanje

Razpršite Shelltox samo potom Shelltox pršilnice, ki Vam osigurava maksimum delovanja. Razpršena meglica Shelltoxa zatone insekte SIGURNO UBIJA in v teku nekoliko minut

osvobodi Vašo hišo od muh, moljev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih jajc in ličink!

Tiskana navodila za uporabo boste dobili od Vašega prodajalca. Uporabljati Shelltox znači vzdrževati hišno higijeno v največji meri. Dobiva se v vseh mestih.

VENEZIA TRIESTE FIVME ANCONA BARI CATANIA MALTA MESSINA PALERMO NAPOLI LIVORNO GENOVA IMPERIA MARSEILLE BARCELONA VALENCIA

ADRIA FIVME

REDNA TEDENSKA PLOVIDBA NAJMODERNEJE VREJENE NOVI MOTORNI PARNIKI

Za informacije in predhilitbe prostorov se treba obrniti na Centrale na Reki, ali pa na Agencije »Lloyd Triestino« in na Agencijo »Cosulich« ter na katerikoli bodi potniški urad.

46-a

Naročila in vse dopise
lično se malih oglašev
je poslati na Oglasi
delek Jutra, Ljubljana
Prešernova 4. Tel. št. 2492

Kali oglaš, ki služi v parodovale in sojal
na namere občinstva uraka beseda 50 par - Naj
manjši znesek Din 5- Pristojbina za sifro Din 3-

Mali oglasi

Die pristojbina je upola
bi obsema z naročilom, se
car se oglaš na probajo
čakovni račun poštne kra
nitična ljubljana, št. 11812

ženske, dopisovale in oglaš trgovskega ali
reklamnega uradnika uraka beseda Din 5- Naj
manjši znesek Din 10- Pristojbina za sifro Din 5-

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.- Za naslove
kličište telef. št. 3492, 2492 ter elektriciteto in šifri telef. št. 3203.

Industrija kravat

Natakarico
veščo tudi v kuhinji, mlado
in zmogljivo s prejemom v
boljše gostilno v večjem
industrijskem mestu. Pred-
stavila se je osebo. Ponudbe
na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Natakarice«
11373

Žensko osobje
kuharice, sobarice, dekleta
za vse prodajalke, nataka-
rice in uradnice najprej
namočiti v Beogradu in
provinciji Zavod za namje-
štenja Vase Čarapida 6
Beograd 10273

Učenko
za strojno pletenje sprej-
mam. Naslov v oglasni od-
delku »Jutra« 11511

Učenko
v trgovini s mešanim blagom
sprejemam. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
»Učenke« 11519

Brivski pomočnik
in perfektni omdul dobi
trajno službo. Plača in dru-
go po dogovoru. Brivnica
Oblik, Škofja Loka. 11481

Brivski pomočnik
prorazredni in perfektni
»budiševce«, ki je vešč
vodne odnaložbe in barva-
nja las, dobi stalno celo-
stanovalno službo. Nastop
na plačo po dogovoru. Stano-
vanje, perilo, bol. blagajna
in davek prosto. Samo do-
bi delavci se naj javijo
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno mesto 68«.
11395

Prodajalica
dobro izveščana in po-
štenega - verzirana v
mekhlem in trdim lesu -
sprejemam v takoj v stalno
službo. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod sifro
»Vodna žaga«. 11361

Šofer
trezen, mlad in zanesljiv
vozač, dobi takoj službo k
osebemu vozu, za potova-
nje. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod sifro
»Vodna žaga«. 11361

Šofer
trezen, mlad in zanesljiv
vozač, dobi takoj službo k
osebemu vozu, za potova-
nje. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod sifro
»Vodna žaga«. 11361

Vzgojiteljica
(Kinderfräulein) veščo po-
polnoma nemškega jezika,
in govorijo in vsi otroci
sprejemam takoj v malo de-
lo na Hrvaškem, k dvema
dekletima (1.1. ozir. 5.let)
Zdrave, do 30 let stare, v
tej vlogi izprakticirane re-
fektantije naj se javijo
osebno v torek, 30. t. m.
od 3-6 popoldne pri por-
tirju hotela »Union« v
Ljubljani, kjer bodo vse
podrobnejše informacije.
11244

Kroj. pomočnica
sprejemam takoj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
11375

Kuhinjs. mesarja
sprejemam takoj restavracija
hotela »Slone«. Hrana in
stanovanje v hiši, plača po
dogovoru. Josip Mastnak,
restavracija, Ljubljana.
11383

4 delavce
sprejemam za izdelavo drv
za prege in framo. Po-
nudbe na naslov: Hribar,
Medija-Izlake.
11540

Učenko
s primerno količino izobra-
zbe sprejemam v trgovini s
mešanim blagom in lesom.
Hrana in stanovanje prosto,
vse drugo po dogovoru. -
J. Vrečko, Smilavč, pošta
Slovenjegrade. 11333

G. Th. Rotman:
Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

Perico

ki bi hodila na dom pr-
perilo, izšom. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«
11550

Zastopnike
za prodajo šivalnih strojev
in koles sprejema Centra,
Ljubljana - poštne pred-
st. 218. 11515

Kot zastopnika
s stalno plačo in provizijo
sprejemam agencijo za
trgovino s mešanim blagom
in koles sprejema Centra,
Ljubljana - poštne pred-
st. 218. 11515

Prvo natakarico
in natakarico s restavracijsko
praktiko, zmogljivo nem-
škega jezika, sprejema ho-
tel »Vesna«, Suviran, Brač
- Dalmacija. 11542

Trg. vajenca
krepke postave, poštenih
staršev in ki ima veselje
do trgovine sprejemam takoj
v trgovini s mešanim blagom
na deželi. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
»Notranjsko«. 11547

Šivilje!
Sprejemam veščih dobrih po-
močnikov za šivanje perila
za motorne stroje. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«
11597

2 izurjeni pletilji
za avtomatske stroje, sprej-
mam za Gorenjsko. Hrana
in stanovanje v hiši, plača
po dogovoru. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«.
11551

Plačilno natakarico
s kaviro, sprejemam. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 11510

Dama
V trgovini dobro izveščano
damo
representativno kot okraj-
no voditeljico, išem. -
Sprejemam
11597

Služkinjo
za vsa hišna dela, ki bi
znala tudi kuhinjske sprej-
mam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 11596

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Še enega potnika
manufakturne stroje sprej-
mam za izdelavo privatnih
strank v Ljubljani. Fiksna
plača in provizija. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Takojšnje nastop«. 11560

Potnika
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Potnika
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Trgovski pomočnik
sprejemam dobro izveščano
damo, ki ima veliko po-
nudbe s referencami na
oglasni oddelku »Jutra«
»Kempia«. 11470

Kot sobarici, natakarici ali perici

iščemo mesta za sejo, -
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Sejica«. 11532

Pletilja
dobro izurjena v vseh otro-
kah kakor tudi na šah in
ak otrok, išče mesta. -
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 11596

Mesto blagajničarke
išče blagajničarke. Nastop
lahko takoj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
»Prodajalica«. 11588

Zaposlitve želi
30 let star bivši jugoslov.
podoficer, akrajno zane-
sljiv in pošten, z odličnimi
referencami, zmogljiv slo-
venskega, srbohrvatskega,
nemškega in italijanskega
jezika. Vsestransko vztra-
nen ter deloma tudi v tr-
govini, proš zaposlitve in
kassanta, polovniška, sluge,
skladničnika, varnika ali
kaj drugega. Sprejema tudi
manjšino, fizično de-
eventualno v tovarni ali
pri firmi. Cenj ponudbe
prosi na upravo »Zane-
sljiv«. 11620

Mizar. pomočnik
daje čisto brezposeln, vešč,
trezen, voljašine prost. Je-
li zaposlen na glade na
plaču. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 11625

Prodan
v vsaki množini po nižnji
ceni prodaja parna žaga V
Saguneti 9929

Petrolejske
in okrogle gorivce za av-
tomobile, ki jih prodaja
trgovski podjetje J. Košar,
Ljubljana, Hrenova
ul. 7. 11611

Jajca
pristnih belih amerik. Leg-
horn kokeš, napredaj. Vila
Lina, Škofja Loka, ko-
lodvor. 11621

Odpadke
od parketov, bukove in
brastove, za kurjavo do-
stavlja po nizki ceni na
dele v Saguneti parna
žaga V Ljubljani, na go-
rejskim kolodvorom 106

Puhasto perje
razpisiljam po uveljavlj-
najmanj 5 kg po Din 58
kg - izkoristilo odlično.
Dobro traja taloga - L.
Bronovič, Zagreb, Nica 82
Kemična štabila perja 169

Valjčni mlin Nastran
pošta Radomlje, nudi svoje
priznane najboljše pšenice
izdelke, ki so vedno njih
kakovosti tudi največje -
po najnižjih dnevnih cenah
Zahtevajte cenike in vzorce
11555

Tri okna
ekoraj nova, 60 x 90 veli-
ka ugodno proda na Ant.
Bober, Bežigrad, Stančičeva
št. 6. 11505

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Kdor prodaja ali kupuje
AUTO
naj se obrne na naslov:
Karol Camernik Ljubljana,
Dunajska cesta 56 (Jugo-
slavski trg) - poštne pred-
st. 218. 11515

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Motorno kolo
izdeluje solidno in po zelo
znižani ceni. Proda. Radče
»Strojno kolarstvo«. Radče
6690

Spalnico

iz trdega lesa, otomano in
gostilniško kredenco poceni
prodam. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 11520

Radi selitve
poceni prodam otomsko uro-
maro, mizo, otroško po-
stelo (belo) ter posteljo za
suhinjo. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 11579

Prodajalno mizo
kupim. Iščemo vse vrste
takojšnje prodaje. Ponud-
be na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Prodajalica«. 11588

Zemljišče
1207 m² prodaj na kri-
žišču 2 cest. Rožni dol-
ni v bližini Rožnice. Več
pove Borštik, Zrinjskega
cesta 8. 11617

Lokal
na prometni cesti, primeren
za obrt ali trgovino, event.
za lepim stanovanjem v hiši.
se takoj odda. Naslov v
ogl. odd. »Jutra«. 11399

Kavarna in restavracija »Zagreb«
v Sisku na prodaj. Poud-
be poštne predst. 18, Sisk.
11391

Lokale
trgovsko pisarniške oddam
na Miklošičevi cesti št. 18.
- Poizve se istotam v I.
nadstropju. 11491

Lokal
nasproti križišču. Cerkev
v oglasnem oddelku »Jutra«. 11323

Trgovino
v mešanem blagom v ve-
čem trgu dravske doline,
tik cerkve, železniška po-
staja, dam v najem proti
odkupni blaga. Ponudbe
pod »80.000« na oglasni
odd. »Jutra«. 11245

Mizarsko delavnico
ca. 20 m² veliko vzamem
takoj v najem, ali pristo-
pim s strojem in motorji
ter elektr. napeljava, k je
vpleten manjšemu mi-
krotrgu. Prošim za podro-
bnosti. Dopolne na oglasni
odd. »Jutra« pod »Skupno«. 11567

Lokal v Crikvenici
iznajmljujem za kavarno-
restavracijsko (tudi za restav-
racijo), nova hiša, v cen-
tru na obali, pritlikave,
vodovod, elektrika, mali
salon v 1. nadstropju -
takoj oddam. Naslov v ogl.
odd. »Jutra«. 11154

Delavnico
v bližini gl. kolodvorja od-
dam takoj v najem. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 11569

V Kranju
na glavnem trgu oddam
poslovne prostore (visoke
in svetle) s stanovanjem,
primerne za pisarno, zdrav-
niško, 11. novembra even-
tualno preje. Vprašanja
pod sifro »Trajno«. 11029

Gostilno v najem
ali na račun izjem ponu-
bi na oglasni oddelku »Ju-
tra« pod »Gostilna«. 11586

V najem
Peter Majer, pri Petruku
v Kranju, Glavni trg št. 3
tik farne cerkve, etaro in
dobro vplejano, oddam ta-
koj ali pozneje v najem
strojno opremljeno za kon-
sumno parno. Plemen-
ponudbe na gornji naslov.
11620

Kolarsko delavnico
vzajem v najem takoj ali
pozneje. Cenjene ponudbe
na področju »Jutra« v
Celju pod značko »Kolar-
ska delavnica«. 11546

Gostilno
s stanovanjem dajem v na-
jem s 15. majem t. l. na
prometnem kraju na No-
tranjskem. Naslov radi do-
govora vprašati v oglasnem
odd. »Jutra« pod šte-
»25«. 11395

Hišni posestniki!
Stanovanja, ki jih oddajate
bistveno bolj, kot pri
termin prijavitelj na oddajo
trgovski »Posete, Miklošič-
eva cesta 4. - Prijavi in
posredovanje za oddajo
popolnoma brezplačno. 78

Parcelo
1000 m², suho in solčno, v
mestu prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 11347

Kmetstvo posestvo
vzajem v najem. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kmetstvo«. 11639

Parcelo
1000 m², suho in solčno, v
mestu prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 11347

Kmetstvo posestvo
vzajem v najem. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kmetstvo«. 11639

Parcelo
1000 m², suho in solčno, v
mestu prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 11347

Kmetstvo posestvo
vzajem v najem. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kmetstvo«. 11639

Parcelo
1000 m², suho in solčno, v
mestu prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 11347

Stavbni prostor v Stični

napredaj nasproti kolodvor-
ju, na križišču kolodvor-
ske in krajne ceste v Žu-
žemberk na najlepši točki,
primerni za gradbo hiše,
trgovine ali skladišča. Po-
javnila dale restavracija po-
gledov v Stični. -
Ravnatelj se bo odda
dne 5. maja 1929 od
2 ure naprej še drugi tra-
vnik. 11419

Stavbna parcela
ob Dunajski cesti, na kon-
cu Urbančkovega vrta na
prodnji. Poizve se v gostil-
ni »Pod Tabromo, Črncne«. 11534

Nov plašč
moderno rezan, s kapico
za dežico, staro 3-4 leta,
prodam. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 11613

Damski nizki čevlji
novi, sivi in črni senzi s
lakom, št. 33 & Din 170.-
napredaj. - Minka Sever,
Marjina trg 2. 11613

Prehrana
v dobro varstvo sprej-
mam. Prošim za podro-
bnosti. Dopolne na oglasni
odd. »Jutra«. 11399

Otroka
v dobro varstvo sprej-
mam. Prošim za podro-
bnosti. Dopolne na oglasni
odd. »Jutra«. 11399

Več boljših gospodov
sprejemam na dobro doma-
čo hrano. Istotam se odda
lepa solnična sola za dva
gospoda. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 11597

Boljši gospode
sprejemam na dobro doma-
čo hrano. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 11598

Kupine
v vsaki množini po nižnji
ceni prodaja parna žaga V
Saguneti 9929

Bordonale
810 in 1012 od 6 in 9 m
vzajem v najem. Naslov
na oglasni oddelku
»Jutra« pod sifro »Bordo-
nale«. 11429

Staro litino
in drugo železo ter stare
kavne kupuje po najnižji
ceni. Prošim za podro-
bnosti. Dopolne na oglasni
odd. »Jutra« pod »Skupno«. 11567

Pristen med
kupuje A. Sarabon v Ljub-
ljani. 11570

Foto aparat kupim
13x18 ali 18x24 z dobro
lečo. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 11594

Stružnico
(Drehbank) 1-2 m dolgo,
staro, dobro ohranjeno, ta-
koj kupim.

KOLESA

5421

DÜRKOPP in drugih
na boljših svetovnih znamk

Ako se hočete veseliti spomladi, obiščite mojo trgovino, kjer boste gotovo našli

marsikaj v Vaše razvedrilo. — Velika zaloga vseh v to stroko spadajočih delov po najnižjih cenah.

GRAMOFONI COLUMBIA, ODEON in drugih najpopolnejših trvd	SIVALNI STROJI DÜRKOPP, MINERVA najboljši v materialu in najlepši v opremi
---	--

PRODAJA SE TUDI NA OBROKE! — Priporoča se

„TEHNIK“ JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, LJUBLJANSKI DVOR, Pražakova ulica šte. 19.

Bukova in hrastova drevja

suha in polsuha eventualno tudi same okroglice. Kupim za dobavo junij — julij — avgust vsako množino. 5216 a

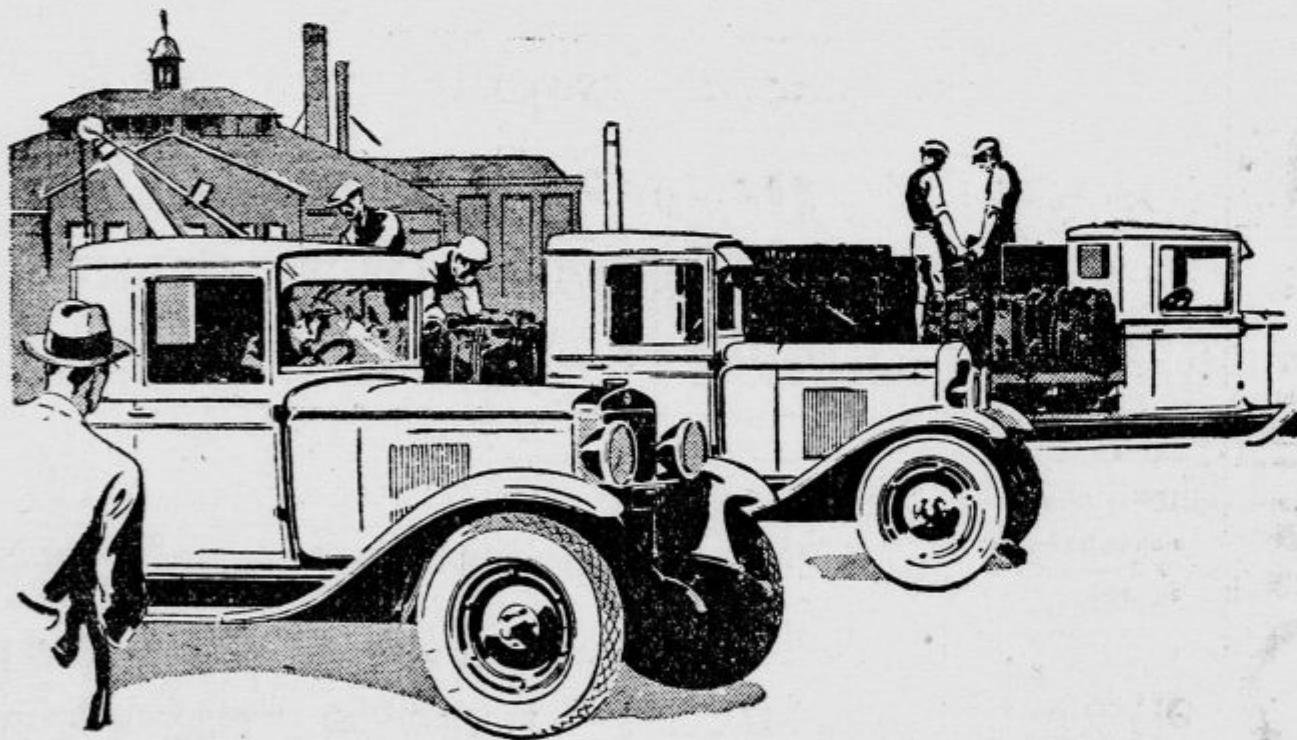
Franc Oset, Sv. Peter v Savinski dolini.

Mreže za postelje in ograje

v vsaki velikosti in množini. Za postelje po zahtevi tudi iz ognjeno pocinkanežice 0.9 dobiti najceneje pri tvornici žičnih pletenin Josip Bernard, Jesenice-Fužine

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom ali pecivom, naj poskusi peči z **Jugobanal-patent-moko** pa bo takoj nadvse zadovoljen!

Tudi tovorni voz Chevrolet je opremljen zdaj s šestcilindrskim motorjem

Pri opravilih, pri katerih je nujno potrebna brzina in ekonomični transport, je nabava Chevroleta idealna rešitev

Chevrolet tovarne vozove smatrajo ljudje, ki potrebujejo v podjetjih brzino in ekonomičen transport, za prave prihranjevalce denarja. Trgovci na drobno, ki morajo dan za dnem prevažati na stotine paketov, posestniki, ki žele postaviti na trg svoje pridelke, prevozniki podjetij, ki morajo dan za dnem prevažati na stotine ton, vsi ti pozdravljajo te motorne vozove kot idealno sredstvo za trgovski transport.

In zdaj ima Chevrolet tovarni voz šestcilindrski motor in prestavo na 4 brzine naprej in eno nazaj, da bi postal hitrejši in zaneslivejši in tako mogel povišati trgovski promet.

Šasija izdelana iz najmočnejšega jekla pa povsem jamči za vzdržnost in trpežnost in nudi torej lastniku voza trajno zadovoljstvo.

Vporaba bencina je ekonomična in so popravila nepotrebna.

Ta hitrejši in zmogljivejši novi Chevrolet tovarni voz kaže torej v zvezi meri dve odlični lastnosti:

Uporaba bencina je ekonomična in so popravila nepotrebna. V resnici se je prizadeval General Motors v mnogoletnih poizkusih na svojem preizkuševališču v Detroitu, da bi dosegel kar najnižji strošek za »tono per kilometer«. Posledica tega je, da pivovar-

ne, lesni trgovci in premogarji in omnibus-podjetja, za katere je transport pri nizki ceni vitalnega interesa za procvit podjetja, izbirajo te tovarne vozove izmed vseh drugih transportnih vozil.

Preizkusne vožnje se lahko vršijo.

Zastopniki Chevroleta pomagajo povsod onim, ki so odvisni od transporta. Obiščite jih in oni vam bodo radi predvedli različne tipe karoserij in izvedli preizkusno vožnjo, pri kateri bo voz natovoren ravno tako, kakor ga boste dan na dan rabili. Lahko zamorete potemtakem preračunati, kako majhen je transportni strošek z Chevrolet tovarnim avtom.

CHEVROLET TOVORNI VOZ

CHEVROLET — PONTIAC — OLDSMOBILE — OAKLAND — BUICK — VAUXHALL — LA SALLE
CADILLAC — CHEVROLET TOVORNI VOZovi — G. M. C. TOVORNI VOZovi
KAROSERIJE FISHERA

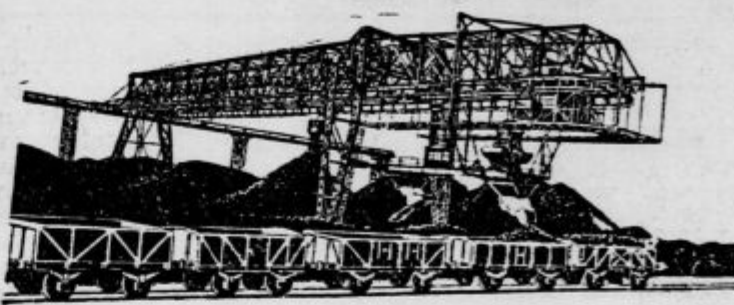
PROIZVODI GENERAL MOTORS A

Simmeringer

tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov

Wien XI.

Avstrija

Zerjavi in transportne naprave

Zastopstvo:

Inženirska pisarna Julius Breitwieser
Zagreb, Frankopanska 8

! LUTZ in MONOLIT peči. ŠAMOTEŽ

najcenejša, prvovrstna Samota za peči in štedilnike

Elektr. motor **CONZ Altona Bahrentfeld**
ing. **GUZELJ** Ljubljana VI. Ilerne eva c. 5
telefon šte. 3252

John Radcliffe iz Londona, lastnik jugosl. patenta št. 4107
POBOLJŠANJA ZA IZRADU PUTEVA I POSTUPAK
ZA TO

želi prodati ta patent ali dati licenco istega. Informacije daje
dr. JANKO OLIP, advokat v Beogradu, Kralja Milana 48.

Oddam trgovino

Radi prezaposlenosti, oddam takoj svojo dobro idošo trgovino z inventarjem, v najem, gostilno pa na račun. 5594

Toplice - Zagorje, 25. aprila 1929.

ROBERT RANČIGAJ

Žgalnica

v Gleisdorfu, vzhodna Štajerska, pripravna tudi za vsak industrijski in poljedelski obrat. **NAPRODAJ.** Sem spadajo: leta 1924 zidana moderna vila s 7 sobami, 2 kuhinjami (mansarda izgrajena), vsa podkletena, takoj na razpolago, električna sila na mestu; moderna mostna tehnica. Nasad. h kateremu pripada še pol orala zemljišča, pripravnega za vrt, travnik ali skladišče, meji na železniški tir in regulirano reko, oddaljen 5 minut od kolodvora. Ugodni plačilni pogoji. Vpraša se: Sparkasse Fürstenfeld, Steiermark. Telephon 8

Kupujte „Zvezdanko“!

Spomladansko Pospravljanje

Veliko spomladansko čiščenje Tvojega doma končaj s tem, da temeljito uničiš vse insekte in njihova jajca, ker se bodo sicer strašno razmnožili, ko le malo topleje solnce zasije. Škropi s Flitom. Flit dopre tudi v najmanjše špranje v katerih se skrivajo ščurki, mravlje, stene in njihova jajca, ter jih neusmiljeno uničuje. Flit uničuje tudi jajca in ličinke muh in komarjev, poznanih nosilcev mikrobov in bolezni. Poškropi s Flitom Tvoje sukno, uničil bo jajca in ubil ličinke moljev, teh zakletih neprijateljev Tvoje drage volne. Ne boj se, Flit ne pusti madežev. Ne zamenjaj Flit z navadnim sredstvi proti insektom. Ubijalna njegova moč zadovoljila Te bo popolnoma.

Standard Oil Company
of Jugoslavia Belgrad

Modni kangarn
športni ševjet
Za lino obleke
Valita lahke, udobne cene
R. MIKLAUC
Pri Skofci, Ljubljana

Mlajšega korespondenta

po možnosti samostojno moč za nemško, francosko in srbo - hrvatsko korespondenco, izvežban v nemški ali francoski stenografiji, ter spreten in hiter strojepisec išče neko glavno zastopstvo v Beogradu. — Obširne ponudbe z navedbo zahtevane plače je nasloviti na:

E. K. BEOGRAD pošt. pretinac 412

Ure za birmo

zlatnina, srebrnina,
poročna darila za
neveste in žene

F. Čuden
Ljubljana, Prešernova 1

Vrtni klopi in mize izdelujejo

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 35.

Blago za ženske obleke
Za lino obleke
Valita lahke, udobne cene
R. MIKLAUC
Pri Skofci, Ljubljana